

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 1-155-62.
 Postafatakrépendiáriai csekkiszámla száma: 25.158.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 42. szám.

Október hó 18.

A nagy temetés

A két nap alatt, amíg Gömbös Gyula holttestem az Országház kupolatermében virágoktól és koszorúktól elhorítottan feküdt, megmozdult a főváros és az ország népe, hogy személyesen is lerója kegyeletét a halott miniszterelnök iránt. Végeláthatatlan tömeg sorakozott mindkét napon a ravatal meglátogatására. A koszorúk erdejé pedig perceként nőtt, mintha minden virág ezt a koporsót akarta volna díszíteni.

Gömbös Gyula pedig ott feküdt a ravatalon a halottak fehér némaságával a ezt a némaságot sem a nemzet döbönt fájdalma, sem a hitves feltörő könnyei, sem az árva hívó szava, sem az édesanya zokogása nem törthette meg. A magyar föld várta hiú fiának temetését, hogy haló porában örökre és elválaszthatatlanul egyesüljön vele . . .

A magyar nemzet nagy halottját szombaton, október 10-én temették el a parlament kupolacsarnokából.

Már jóval tíz óra előtt egyre sűrűbben érkeztek a hazai és külföldi előkelőségek. Királyi hercegek, hercegnők, a hercegprímás, a kormány tagjai, a két Ház elnöksége és tagjai, egyházi, katonai és világi kitűnőségek.

Pontban tíz órakor kürtök jelzik a Kormányzó megérkezését. A két ház nagy vezetői a katarfalk jobbján kijelölt karosszékek. Balján úr gróf Ciano, Mussolini veje, az olasz király képviselője, jobbról Göring porosz miniszterelnök, Hitler képviselője, mellette Stoičev, a bolgár király megbízottja, gróf Ciano mellett Schusching osztrák kancellár, tőle balra Lepkovski Stanislaw, Lengyelország kiküldöttje.

Raffay püspök gyászbeszéde

A gyászszertartást Raffay Sándor evangélikus püspök végezte nagy papi segédlettel. A püspök az Operaház énekarának szármaló gyászdala után mondotta el megrázó gyászbeszédét, amelyet Máté evangéliumának idézetével kezdett: „Aki engem követni akar, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztjét és úgy kövessen engemet!” Majd így folytatta:

— Gömbös Gyula vállalta ezt az utat. Gyermekkorától erre készült. En akkor találkoztam vele először, mikor a város csillag kezdett kibujni az alvilág sötét éjjeléből, hogy a magyar égbolt peremére hágva, perzselő tüzével elinduljon a nemzet nyugalomának, tisztességének, épességének és örökölt hagyományainak felégetésére. Gömbös Gyula vállalta a szembeállítás veszedelmének minden kockázatát, Tudta, hogy az ut, amelyre

lép, a keresztvállalás útja, mégis rálepett bátran, önfeledten, ábrándos szent hittel és teljes önmegtartóztatással.

— Némelyek az hitték, hogy a halalmat szerette. Akik előtt azonban

Darányi Kálmán bucsuja

A püspök megható szavai után Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök mondott a kormány nevében utolsó Istenhozzádat:

— Gömbös Gyula életében, lelkében és verségében születésétől haláláig elválaszthatatlan szent kötelességek forrta össze a magyar földdel és nemzetünkkel. Küzdelmeinek színhelyén és kötelességeinek örökhelyén a hazá- és fajszereket törhetetlen erejével töltötte be hivatását és szolgálta nemzetét. Gömbös Gyula a végtelenség kereste a magyar életben. Egyénisége elválaszthatatlanná vált a magyarság történelmi gondolatától. Hitte és hirdette, hogy a történelmi nemzetek végtelenek, nagy álmaiban megjelent a honfoglaló magyar, aki öntudatosan nézi a napkeltét és a napnyugtát.

— Hitt a magyar nép elhivatottságában és életrelvélésében, hazafiai szeretetében és munkálkodásában. Ezzel a hittel vette

olykor feltárta a lelkét, azok tudják, hogy családján kívül csak a fajtát és a hazáját szerette. Azzal a szeretettel, amellyel az édesanya öleli magához szenvedő gyermekét, azért, mert szenved!

kezébe az új generáció vezérének és építő munkásként az irányítást. Felrázta közönyéből a nemzetet.

— Hirdette a nemzet összefogásának szükségét: magyar testvérek tekintet mindenkit, aki a magyar feláldozásért munkálkodik. Olyan nemzeti politikát kívánt folytatni, amelynek vezető gondolata a nemzet öncélúsága.

— Ravatalánál Gömbös Gyula politikai egyéniségét, magyarságát és erős emberi szívét, nemes szellemét nem jellemezte jobban más, mint szavainak idézete:

„Testvérek, mondotta Gömbös Gyula, kálváriát járó magyar vagyok én is, csak úgy, mint ti; rögzös az ut, amelyen nagy magyar célok felé haladunk, mintha végtelen volna. Ha a nemzetről van szó, el nem fáradhatunk. Az erősebb szeretettel törölje le a vertejeiteket a gyengébb homlokáról,

segítse és erősítse az elesetteket, hogy együtt lehesünk sötétségben, ködben, viharban egyaránt, hogy elérjük, végre elérjük a virágos magyar élet, a magyar boldogság mezejét. De nem is vagyunk, nem is lehetünk fáradtak. Valamennyien sorsunk útját járó magyarok vagyunk csupán, kiknek a Mindenható és a történelmi élet nehéz feladatok megoldását parancsolja és kéri. Nem bíznunk nemzetünk történelmi elhivatottságában — célt fogunk érni!”

— Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök, híveid vezére, hitünk hirdetője, önbizalmunk felbrazetője, — folytatta Darányi Kálmán — nemzedék hű fia, barátunk és bajtársunk, ezeket a szavakat imádságába foglalhatja minden honfitársad. Kihűlt temed fölött ujjra elmondjuk hitvallásodat: „Ebben az országban minden munkának egy célja van: az örökkévaló nemzet!”

— Magunkévá tettük és visszük tovább eszméidet, amelyeket megvalósulása a nemzet javát szolgálja. Emlékedet az ország örök időikig kegyelettel fogja megőrizni és utolsó utadra, nyugvó helyedre szívünk áldásával kísérelünk, ki életed végűs lehelletéig a magyar haza és a magyar nemzet jövőjéért nemes eszmények szolgálatának szentelted.

A helyettes miniszterelnök után Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke, a felsőház, Sztramparszky Sándor, a képviselőház elnöke, pedig a képviselőház nevében bucsuzattatja el a halott miniszterelnököt.

Loddy Béla a Nemzeti Egység Pártja nevében mondott Istenhozzádat.

— A mai végtiszűességén lélekben velünk gyászolnak szintén és mélysegesen a magyar nemzet milliói. — mondotta többek közt — valóban osztály- és párt- felekezeti és társadalmi különbség nélkül, szóval mindenki, aki igaz magyarnak érzi magát. És méltán sir a nemzet, mert tudják és érzik a nemzet milliói, hogy ennek a nagy magyar államférfinak magasán szármaló nagy lelkét és melegen érző szívét nemcsak a magyar géniusz ihlette meg egész kivételén módon és nemcsak az emelte ki őt kartársai közül, hanem érezték azt is, hogy az ő szíve és lelke mindig hatványozottan fogékony volt magyar népiünk minden baja, minden bánata iránt és érezték, hogy ez a szív és lélek, a választott mélyseges szociális érzéstől is átlatva, elsősorban mindig az ő jólétükért, javukért küzdött és dolgozott.

A gyászmenet

A gyászbeszéd elhangzása után megindult a gyászmenet. A zászlókat meghajtották, hozták a fekete lepel- és nemzeti színű zászlóval letakart koporsót. Rajta a meghaldogult sisakja, kardia és özvegyének nagy rózsakoszorúja.

Gömbös Gyula koporsója a budapesti Keleti-pályaudvar előtt.

A koporsó mögött özvegye, leánya és két fia.

Lovasrendőrszázad. Huszárok, honvédek, a ludovikások, tüzerek. Az elhunyt miniszterelnök fekete lepellel letakart lova. Tizenhat díszes fekete kocsis viszi a kocsorukat. Közülük Mussolinét és Hitlerét. Az utolsó kocsi ezer piros rózsával díszített óriási babérkoszorúval — az olasz királyi küldte.

Az utolsó kocsis után lépdelt a murgáiak háromtagú gazdaküldöttsége, amely ezüsttálcán, egyszerű falábiában hozta a szülőföld néhány ruhát, amiket a sirban Gömbös Gyula koporsója alá helyeztek.

A gyászkozsait hat fekete paripa vontatta. Közvetlenül a koporsó mögött haladt a gyászoló család: Gömbös Gyula felesége, leánya, két fia, édesanyja és a rokonaság.

A katonai gyászkiéret után Horthy Miklós Kormányzó lépkedett tengernagyai díszben. Öt követték a külföldi államfők képviselői és a külföldi katonai küldöttségek.

A menet két oldalán lovas és gyalogos rendőrök. A megjelent előkelőségeket egy zászlóalj gyalogság követte.

Majd a hadirokkantak, a fronthatások, a bajtársi egyesültek, a Testnevelési Főiskola, a MOVE, a vidéki és fővárosi Nep-szervezetek, az árvalányhajas cserkészek és levették végtelen és megható sora.

S az ut két oldalán, amerre a menet elhaladt, a főváros és az ország megilletődött százezrei levett kalappal.

A temetőben óriási gyászoló közönség s a budapesti helyőrségi tisztakar hatszáz főnyi küldöttsége, valamint egy tüzérszázados várta a halott miniszterelnököt.

Félfőt volt, amikor a murgái szülőföld rögeit elhelyezték a sirban. Elhangzott a Korál s a püspök imája. A levegőben repülők berregtek, a földről agyvaszó dörcög, felzokogott a száztágu Budai Dalraja énekkara, felsírt a Himnusz és Gömbös Gyula holttemetőt magába ölelte a magyar föld, az ősi anyaföld, amelyet olyan nagyon szeretett...

A Falu—Gazdaszövetség részvéte

A Falu-Gazdaszövetség diszelnökét vezette el Gömbös Gyulában. A Szövetség elnöksége a következő részvétlívartat küldötte az elhunyt miniszterelnök özvegyének:

„Diszelnökünk vártan elhunytával a hazánk és Nagyméltóságodát ért megpróbáltatás alkalmával, amely a nemzet életében pótolhatatlan vesztéséget jelent, úgy a magam, mint a vezetésem alatt álló Falu-Gazdaszövetségbe tömörült falu népe nevében mélyseges részvétlínket és őszinte együttérzésünket fejezem ki.

Mayer János
elnök, ny. miniszter.”

A Szövetség azonkívül kocsorúval helyezett Gömbös Gyula ravatárára és képviseltette magát a gyászszertartáson.

Szülőltványok

gyökeres és sínya hazai fajsszökömek legelősebb és legmegbízhatóbb beszerzői forrásra gazdálkod, ahonnan már övek óta közismert I. osztályú minisztériumi szűk szűkben eredi kő-pességű szülőltványok, szűk szűkben kerülnek eladásra. Teltem állami felügyelet alatt áll s a legmesszebbre nem garantált vállalom. Felütnöen szép kivétli, leguljab nagy képes árjegyzékemet szaktanácsokkal, díjmentesen küldök:

TÓTH JÁNOS szűk- és szülőltvány-gazdasága,

GYÖNGYÖS, postafiók 82. szám; szűktelep és lakás: Visontai szűk-hegy.

Megalakult az új kormány

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) október 11-iki száma közölte a legfelsőbb kormányzói kéziratot, amely szerint

a Kormányzó Darányi Kálmán dr. eddigi földművelésügyi minisztert és miniszterelnökké kinevezte és a kormány megalakítása iránti javaslatát elvárja.

Darányi Kálmán,
az új miniszterelnök.

Darányi Kálmán miniszterelnök már huszonegy óra múlva elkészült kormánya megalakításával. Az új kormány névsora nagyjában azonos a lemondott kormány névsorával és abban mindössze két változás történt. Az egyik Winckler István kereskedelmi miniszter kiválása. A kereskedelmi tárcát Bornemisza Géza iparügyi miniszter veszi át, aki különösen vezetői a két minisztériumot. A másik változás az, hogy Somkuthy József honvédelmi miniszter helyébe Röder Vilmos gyalogsági tábornok került. Mivel pedig Darányi Kálmán miniszterelnök a földművelésügyi miniszteri tárcát is megtartotta, az új kormányban a régi tizessel szemben, csak nyolc tagja van. A kormányzó a két távozó miniszternek az I. osztályú magyar érdemrenddel adományozta.

A Budapesti Közlöny október 12-iki rendkívüli kiadása közölte az új kormány kinevezéséről szóló legfelsőbb kormányzói kéziratokat. Az új kormány szerint a következőképpen alakult meg:

Mihisztérielnök és földművelésügyi: Darányi Kálmán.

Külgügy: Kánya Kálmán.
Belügy: Kozma Miklós.

Pénzügy: Fabinyi Tihamér.
Iparügyi és kereskedelem: Bornemisza Géza.

Vallás- és közoktatásügy: Hóman Bálint.

Igazságügy: Lázár Andor.
Honvédelem: Röder Vilmos.

Az új kormány tagjai október 12-én délután fél 6 órakor tettek le

az esküt ünnepélyes formák közepette, majd a Kormányzó a miniszterelnököt és valamennyi minisztert rövid ideig tartó magánkihallgatásba fogadta.

Az eskütétel után Darányi Kálmán miniszterelnök nyilatkozatot tett a sajtó képviselői előtt. A nyilatkozat többek közt a következőket tartalmazza:

— A kormány csaknem egészében Gömbös Gyula kormányának minisztereiből áll. Enn magam Gömbös Gyula kormányralépésétől kezdve nagymelkű elődöm hálálaj munkatársa voltam, természetesen tehát, hogy magamévá tettem célkitűzéseit. Ez a mult megszabja azt a viszonyt, amelyben én és a kormány a megoldandó feladatokhoz állunk, de megszabja a viszonyt ahhoz a párthoz is, amelyre támaszkodva és amelynek programját magunkévá téve, feladatainkat megvalósítani óhajtunk.

A kormányzás céljai a nemzet helyzetének tárgyi adottságaihoz követhetnek s éppen ezért, a célok nem változhatnak hónapról-hónapra. A módszer azonban csak egyéni lehet. Ezért szükséges, hogy a közvélemény tisztában legyen azokkal, hogy azokat a nemzeti célokat, türekevéket, amelyeket Gömbös Gyula politikai hagyatékából átvesztünk, éppen úgy, mint ahogyan ő átvette az őt megelőző nemzeti kormányok nagy politikai célkitűzéseit, csak a magam egyéni és a magam módszere szerint szolgálhatom.

— Munkásságunk tárgyi programját és annak legközvetlenebb feladatait egyébként a Nemzeti Egység Pártja és az országgyűlés előtt rövidesen fogom kifejezni.

Az eskütétel után az új kormány tagjai megtartották az első minisztertanácsot, amelyen a kormány munkatervét foglalkoztatták.

Az új kormány tagjai október 13-án, kedden valamennyien átvették hivataluk vezetését. A kormány október 15-én, csütörtökön este mutatkozott be a Nemzeti Egység Pártjában; a képviselőházban pedig október 21-én ismerteti a kormány-programot Darányi Kálmán miniszterelnök.

A ház egyébként a nyári szünet után elszoiben október 20-án, kedden délután ül össze. A megnyitó ülés gyűlés lesz az elhunyt miniszterelnök emlékére.

Október 16-án, pénteken tartja az új kormány a második minisztertanácsot. Ezen a tanácskozáson tovább tárgyalják a kormány munkatervét és megvitatják az országgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslatokat. Rövidesen döntés történik a politikai állami titkárságok betöltéséről is, majd ezt követően a kormányváltással kapcsolatos főispáni kinevezésekről.

Mussolini bizalmasának távirata a magyar gazdai fajokhoz

Az Olaszországban volt magyar gazdai fajok hazautazásuk előtt Rómában találkoztak, hogy az illetékes tisztezőkkel látogatásokat tegyenek a csereszkói folyamán élvezet figyelmes gondosgására. A látogatások során a fascista párt főtitkáránál, Staracénál, Mussolini bizalmas barátjánál is tisztelegni óhajtottak, de nem állott módjukban, mert Starace Mussolinival Észak-Olaszországban tartózkodott. A gazdai fajok Staracét táviratban üdvözölték, amelyre a fascista párt főtitkára a

következő benádóság, meleg táviratot küldötte Szekeres László dr., az akció szervezője címére:

— A magyar gazdai fajok nevében kifejezett üdvözlésüket szívóbb, szeretettel viszonomb. Mindig boldog lesznek, ha a két barát nemzet gazdai fajaiknak ezt a hasznos és nagyserenben bevált csereszkóit támogathatom.

Gazdai fajaik rómái látogatásairól hosszabb tudósítás érkezett hozzánk, amelyet lapunk jövő heti számában közlünk.

Házi nyulenyelés, gerema- és angora-gyapjú termelés

Iria: ANDRÁSSOVICH GÉZA
m. kir. gazdasági főtanácsos

108 oldal, 30 kép
Ára portóköltéssel együtt P 3-30
Kapható a „Vasárnap” könyvostályánál.

VILÁGKRÓNKA

A Népszövetség közgyűlésének 17-ik ülészaka október 10-én Genfben véget ért.

Az osztrák kormány felozlatta a véderőalakulatokat. A jövőben az utjonnan szervezendő frontmilitia veszi át a lakosság nemzetvédelmi megszervezését.

A spanyol nemzeti felkelők gyürüje mind szorosabba fonódik Madrid, a főváros körül. A korulzart fővárosban súlyos zavargások törtek ki a vizhány miatt. A Madrid körül erődített munkálatokra kirendeltek a városi és állami tisztviselőket is, akik naponta két óra szünetet kötelesek földmunkát végezni. A madridi város kormány egyébként az államkincstár tulajdonát képező aranyat Franciaországba szállítja, és így akarja biztosítani, hogy elűztetésük után is jelentékeny vagyon birtokában legyenek.

Kedvezően fejlődik kivitelünk

A most nyilvánosságra került szeptember igen külkereskedelmi mérlegünk kedvező eredménnyel zárult. Szeptember hónapban az újabb behozatalunk értéke 33.7 millió pengő volt (az előző év szeptember hónapjában 33.0 millió pengő), a kivitel értéke pedig 54.4 (42.4) millió pengő tett, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 20.7 (14.1) millió pengő kivitellel többletet zárt.

Az 1936. év első kilenc hónapjában behozatalunk értéke 322.4 (267.4) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 261.3 (299.1) millió pengő tett. A külkereskedelmi mérleg az 1935. év első kilenc hónapjának 31.7 millió pengős aktívumával szemben a folyó év megfelelő időszakban 39.9 millió pengő kivitellel többletet mutat.

Borsodban nincs árvízveszély

Egyes budapesti lapokban olyan közlemények jelentek meg, hogy Alsó-Borsodban árvízveszélyt fenyeget, mert munkáshíján következtében a védőtöltések építését nem tudták befejezni. Közölték azt is, hogy a földmunkások hárompengős napjszámot és lakást kapnak.

Ezek a hírek ilyen formában félreértésre adhatnak alkalmat és nem fedik a valóságot. Mint illetékes megyei helyen kijelentették, Alsó-Borsodban szó sincs árvízveszélyről, sem munkáshíjáról. Mindössze annyit történt, hogy Borbély-Macsek Emil főispán felhívta a törvényhatósági közgyűlés tagjait, hogy a délszoros védőtöltések építésénél kinálkozó munkaadókat felhasználása végett legyenek segítségére munkások toborzásában. A felhívás alapján többszáz borsodi munkás jelentkezett. Idegenből csak akkor vesznek fel munkásokat, ha a borsodiak létszáma nem volna elegendő, erről azonban szó sincs. Napjszámot nem fizetnek, még kevésbé adnak lakást, anyni azonban tény, hogy jó munkás jó időben megkereshet naponta 3 pengőt.

A falusi nép és a Darányi-kormány

Irta: Schandl Károly

Darányi Kálmán földmivvelésiügyi miniszternek miniszterelnökké történt kinevezésével az ország új kormányt kapott. A kormányokat a miniszterelnök után szokták elnevezni. Darányi Kálmán kormánya az első Darányi-kormány a magyar kormányok történetében. Klasszikus hagyomány fűződik a Darányi-névhez a kormányzat terén és igazán örült az egész magyar falusi nép, amikor pár esztendeje Darányi Kálmán lett az ország földmivvelésiügyi minisztere. Nem csalódtunk abban a feltevésben, hogy Darányi Kálmán az integer Magyarország nagy földmivvelésiügyi miniszterének, Darányi Ignácnak nyomdokain fog járni.

Földmivvelésiügyi miniszter-ségének két esztendeje alatt a népies agrártörvények néha teljes megértésre találtak.

Törvényhozási tevékenységében bírtan karolta fel a népies agrárpolitikát s az agrárszövetkezeti mozgalmat.

Darányi Kálmán földmivvelésiügyi miniszteréje alatt a falusi nép és a szövetkezetek igazi barátjának bizonyult s ösztönle örömmel fogadják az egész földmivvelésiről azt az elhatározását, hogy a földmivvelésiügyi tervét továbbra is megtartja, ami egyben nagy megnyugvást is kelt abban az irányban, hogy a mezőgazdasági és az agrárszövetkezeti ügyek kellő súllyal és jóindulattal bíró képviseletet nyernek továbbra is a kormányzatban. Midőn

ezért Darányi Kálmánt a régi miniszteri székből lelkesen üdvözi a magyar faluszövetségi tábor, fokozott örömmel köszönti a miniszterelnöki székből is, ahol ő az első Darányi s ahová azokat a tisztas hagyományokat viszi magával, melyek jellemzőek eddigi közéleti munkáját is.

Darányi Kálmán miniszterelnöksége a keresztény népies agrárpolitika érvényesülését jelenti. Az az általános rokonszenv, mely velem szemben minden oldalról megnyilatkozik, nagy előnyt biztosít kormányzati tevékenységének. Fellépése a politikai összefogás érdekében jó hatást tett mindenfelé és puritán megnyilatkozása, melyben egyéni módszereire hivatkozik, kellő megértésre talált az ország egész közvéleményében.

Az agrárszervezetek, köztük a „Falut” Magyar Gazda és Földmivvelésiről, a gazdákörök és szövetkezetek a magukénak tekintik Darányi Kálmán miniszterelnököt s hazafias készséggel fogják támogatni az országért, de különösen a falvakért folytatandó munkájában.

Darányi Kálmán nem a szavak, hanem a cselekedetek embere s mivel a falvakban már cselekedetekre van szükség, jóleső reménységgel készülünk a közös munkára, mely a falvak és a falusi nép felemelésére irányul.

Darányi Kálmán kormányában a honvédelmi minisztert kivéve,

nincs új ember. Gömbös Gyula miniszterét vette át, amivel egyben azt is jelzi, hogy a megboldogult miniszterelnök célkitűzéseit tette magáévá. Gömbös Gyula kormányának miniszterei közül csak Winchler István kereskedelemügyi miniszter vált ki a kabinetből, aki az agrárértékesítő szövetkezetek mellett egy a parlamentben, mint a parlamenten kívül, olyan erkölcsi bátorsággal szállt síkra, mellyel elődeinél ritkán találkozunk. Nem is eme szövetkezetbarát magatartása indoka távozásának, hanem inkább az a tárgyi körülmény, hogy az iparügyi miniszterünk különválása nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket és a kereskedelmi és iparügyi miniszterünk újból való egyesítése van tervbe véve. Meg egyenről róla győződve, hogy az az osztó igazság, mely Winchler Istvánal megnyilatkozott az agrárszövetkezetekkel szemben, állandóulni fog a kereskedelmi miniszteri székből utódainál is.

A falusi élet fokozatos fellendítése körül nagy feladatok várnak Darányi Kálmán kormányára s mivel ezen a téren a faluszövetségi szervezetekre is nagy munka vár,

feszlít várakozással és nagy bizalommal tekintünk az új kormány működésére

s örömmel ajánljuk fel a faluszövetségi és szövetkezeti tábor hazafias támogatását a Darányi-kormányának.

Gömbös Gyula fényképe, amely az utolsó időkben készült.

A murgai hantok

Megrendítően szép volt a Gömbös Gyula temetése. A Kormányzó ment levett fővelgel a koporsó után és idegen államfőket képviselő méltóságok a nyomában. És tömegtelen koszorú a kocsikon. Olyan is, amelyeken ezer róza volt. Az olasz király küldte az elhalt magyar miniszterelnök koporsójára.

Nekem mégis a legmeghatöbb az egész komor gyászmenetből a murgai hantok voltak, amelyek a három tisztas gazda küldetéséből hozott ezüst talán, fadóhozban Gömbös Gyula szülőfalujából — a koporsójára, a szive fölé.

Hogy még holta után is ott legyen a közelében.

Ugy-e, milyen egyszerűen és szépen születnek a mesék? És ugy-e, milyen sok ember (aki csak nézte, mind) meghatódott ezen a kedves, egyszerű, főlemelő és feledhetetlen látományon?

Mert, kérem, mégis csak van valami megnyugtató abban, hogy az Isten földből teremtett bennünket és a földbe is térünk vissza, ha végtelen bölcsessége elszólt bennünket. És hogy amint az Istenől el nem szakadhatunk, mert tőle vagyunk, a földtől sem válasszhat el bennünket a halál sem, mert abból lettünk. Az anyaföldből, a hazai földből.

És ha abba térünk vissza, nem mulunk el soha, mert az anyaföld, a Haza örökké megtart és egyesít bennünket az Isten szeretetében és az örökké való boldogulásban.

A lelket a földdel Isten kötötte össze, embernek zentebb cél nem adatott, mint Isten dicsérete s a szülőföld rögzene megbecsülése...

M. J.

ADÁS-VÉTEL

Kitűnő szülőföldnyelvi; salát telepen termelt mindenféle alanyban nemesítve; bor- és csemegefajta, valamint különlegességek; ezek között a bulgáriai Afus-ali és még több magyartalan mazaolászöldföldnyelvi kaphatók telepen. A földmivvelésiügyi miniszter által engedélyezett és a kerületi székeségtől felügyelt alatt álló gazdaságban termelt, minőségileg és pontos csomagolásban, tisztasza gyökeres vesszőt szállított vagyon felelősség mellett. Ugy őszl, mint fanyori rendeltéseket elfogadok. Sima vessző és 11 osztályú oltvány, szépséghibás félőrn kapható. Kérje képes árjegyzékem, mint ingyen küldök. Cím: Kís. Dep. utalán, szülőföldnyelvi gazdaság. Abasár, Községháza-utca 338. hászám.

Olcsó paprika olvasóinknak!

A paprika állomány leplemből 1 kg-os csomagokban van. Legkisebb rendelés 4 kg. Árak: Csemege csipősgemes 3.80; Édes 3.60; félédes 2.50; róza 2.-; erős 1.- pengő kg. Utánvétel, portó. Szállítja:

KOZMA JÁNOS

paprikakereskedő, Bácsa, Pest-megye.

A falu és a könyv

A világháború után bekövetkezett mélyreható politikai és gazdasági változások teljesen felforgatták Európa arculatát és még maguk a vezetők sem láthatják előre az elkövetkező eseményeket, amelyek az átmeneti fellendülés után világválságban robbantak ki. Ez a válság óriási pusztításokat végzett hazánkban is.

A Falu-Gazdaszövetség, a falusi társadalom érdekképviseleti szerve, még idejében felismerte, hogy a megváltozott viszonyok közepette a mezőgazdasági jellegű államok közül a legkevésbé áldoztat azok kerülnek ki a kíméletlen gazdasági háborúból, amelyeknek gazdái a legjobban tudnak alkalmazkodni a változott viszonyokhoz és terményeikkel a legkétségtelenebben kielégítik a fogyasztópiacok igényeit. A minőség és a többi, a kisebb onköltséggel való termelés lett a jelző és ennek minél tökéletesebb megvalósításától függött gazdálkodásunk jóvedelméző-

sége. A Falu-Gazdaszövetség e téren igen jelentős gyakorlati eredményekről számolhat be.

A gazdasági és egyéb fontos ismeretek terjesztésének kitűnő eszköze az újság és a könyv.

Falvaink, gazdáink igen nagy könyvhiányban szenvednek. Sok család egész évi könyveszerzését, összes olvasmányát a naptrá képezi. És ebben az a szomorú, hogy nem a pénzhány az oka a könyv iránti érdeklődésnek, hanem igen sok esetben a közöny, a nemtörődömség, a tudatlanság. Nem tanították meg a falu ifjúságát a könyv szeretetére és arra, hogy nem haszontalanul eltöltött idő az, ha az ember a hosszú teli napokat, estéket olvasással tölti el. Persze az ilyen fiatalember töltött korában sem igen érezte a könyvek hiányát. A könyvet megszerzetlenül nem megy egyszerre. A falusi fiatalokat kell meggyerni és bevezetni nemcsak nehéz, sokszor száraz szakkönyveket kell nekik adni, de szórakoztató, érdekes könyveket is, hogy megbarátkozza az olvasást, és később az annyira fontos szakkönyvek is mindennapi olvasmányává váljanak.

Ezt a fontos körülményt felismerve,

létesítette a Falu-Gazdaszövetség már évekel ezelőtt az úgynevezett falusi vándorkönyvtárakat,

amelyeknek gondosan összeválogatott anyagában helyet kaptak a legjobb magyar írók művei. Ezekből szórakozva ismerheti meg a falu lakos-

sága a nagyvilágot, hazánkat, történelmünket, évezredes küzdelmeinket, nagy hazánkfiait, sajátjait, helyzetét és még ezerféle hasznos és nemes dolgot. Amikor a sötétben dolgozó bolsevista kezek bőségesen ontják vidékre a romlatlan falusi lelkeket metélőző olvasmányaikra, felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a Falu-Gazdaszövetség, amikor anyagi erejéhez mérten jó könyveket juttat a falvakba. Ezek a vándorkönyvtárak évről-évre növekvő számban állnak a gazdátársadalom rendelkezésére és egy-egy könyvtár egy év alatt sok ezer ember kezébe ad szórakoztató és hasznos olvasmányokat.

Hogy milyen helyes után jár a Falu-Gazdaszövetség, mi sem bizonyítja jobban, minthogy egy fővárosi egyesület által létesített néhány könyvtár a kormány egy tagjának és sok érdeklődőnek a jelenlétében adták át a közelmultban rendeltetésüknek. Megelégedésünkre szolgál, hogy

az évek óta csendben folyó munka követőkre talál és mindig többen kezdik látni a falu jó könyvvel való ellátásának rendkívüli fontosságát.

A Falu-Gazdaszövetség vándorkönyvtárai harci fegyverek a tudatlanság ellen, de fegyverek a bolsevizmus ellen is. Mindenki, aki jó és hasznos könyveket juttat a falunak, termékeny, építő munkát végez. Vajha minél több követője akadna a Falu-Gazdaszövetség évek óta folyó és évről-évre fokozódó céltudatos munkájának.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Hol a magyarság helye a „világnézetek” mai nagy viaskodásában?

A mai világban nem könnyű eligazodni a politikai, gazdasági és szociális kérdések zürzavarában. Minden bonyolulttá vált: a napi élet épp, hogy, mint a közelet. Az egyszerű fogalmak új értelmezést nyertek, ami nagyon megnehezíti a tisztánlátást még a tájékozottabb emberek körében is.

A legtöbbet emlegetett fogalom ma: a világnézet.

Az előtt a közvélemény nagy része azt sem tudta, hogy ilyen is van, ma nem lehet könyvet, újságot kézbe venni anélkül, hogy az ember a jobb- és baloldali világnézet harcáról ne olvasson. Szinte divat lett a világnézeti kérdéskörből, csak az a baj, hogy ez a divat már-már az örült-ség fokozódik s olyan lázba hozza az amugy is türelmetlen, gyűlölködő emberiséget, hogy ennek aligha lesz jó vége.

A veszély abban rejlik, hogy a világnézeti kérdéssel új gyújtóanyagot dobhat az emberi társadalom hangulatának pattanásig feszült légkörébe. Mintha nem lett volna különben is tengernyi ellentét, amely egyik nemzetet a másiktól, társadalmi osztályt a másiktól, elválasztja. Ugy van az, hogy ha egyszer megindul a lavina, utjában minden, ami hozzátapad, az erejét műveli. Világnézeti különbség azelőtt is volt, hiszen egyesek népréteket, osztályt nem egyformán vételeknek az emberiség nagy kérdéseiről, az ellentét azonban nem fajult odáig, hogy az emberi közösség, a művelődés és polgárosodás létét veszélyeztesse. Ma arról van szó. A világnézetek gazdasági érdekesültségek robbantották ki,

most pedig az emberiség a jobb- és baloldaliság címén agyarkodik egymás ellen.

Ez még rosszabb, mert nemcsak a népeket, hanem ezeken belül az egyes társadalmi osztályokat is szembeállítja egymással, ami könnyen belső zavarok előidézője lehet.

Magyarország helyzete a két ádáz ellenség: a nemzeti szocialista Németbirodalom és a bolsevik Oroszország között különösen nehéz. A Gondviselés örízzen attól, hogy mi ezek harcába, ha egyszer nyílt kitérőre kerülne sor, belesodródjunk.

Sándor jügoszláv ldrály emlékműve Párisban, halála helyén.

Ezért végtelenül fontos, hogy az ország ne lehessen zsákmánya a szélsőséges mozgalmaknak. Kedvezőbb elhelyezkedési, népes és gazdaság nemzetek megtehettek — bárők sem vezéltelenül — hogy szélsőséges alapon rendezkedjen be, mi soha.

Teljesen hibás az a felfogás, hogy nekünk is a két szemben-

álló világnézet között kell választanunk.

Még gondolni is rossz arra, mi történnekk földrésünkön, ha az európai népek nem találának más megoldást, minthogy a két szélsőséges világnézet alapján szervezkedjenek.

A mi helyzetünkben súlyos teherként az évtizedes magyar feladatok megoldatlansága. Nagyon elmaradtunk az európai népek társaságában és nagyon lassu a hibák javításának és a hiányok pótlásának folyamata. Már pedig a világnézetek ellen a legjobb propaganda a helyes gazdasági, művelődési és szociális politika. Népiünk józansága, önmérséklete, gyelmele és bámulatos türelme mel-

lett ez a legbiztosabb eszköz, hogy kikerüljünk a megrázkódást. Nem volna szabad felelni, hogy a vagyoni és jövedelemmegoszlásban mutatkozó óriási különbségek a kitegyeztető a szélsőséges politikai irányoknak,

amelyek ellen csak akkor lehet felvenni a harcot a siker reményében, ha a szociális igazságtalanságokat már kiküszöböltük.

De jó lenne arra is gondolni, hogy most nem olyan időkéltünk, amikor lassu és elkésett részüntétekdésektől vagy hosszú időre beállított reformoktól sikert várhatnánk.

K. M.

„A népet vezetni kell, de nem az orránál, hanem a karjánál fogva!”

Döcklitz németországi községből a következő sorokat hozta számunkra a posta:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A Vasárnap egyik legutóbbi számában olvastam az *Adalton vita a falusi értelmiség körül* című cikket és annyira megragadta a figyelmemet, hogy néhány megjegyzést szeretnék hozzáfűzni.

A *Falu-Gazdaszövetség* jövőtől jelenleg Németországban tanulmányozom ennek a fejlett kulturájú népek ugyancsak fejlett mezőgazdasági és falusi életét. Az első, ami nyomban megkapta a figyelmemet,

az a nagy összhang és megértés volt, amely a falu lakossága és annak értelmisége között fennáll.

Kedtem egy kicsit jobban vizsgálni a dolgot és hamarosan megállapítottam, hogy itt a *falusi értelmiség teljesen a népé*. Az értelmiség tagjai nem idegenkednek a néptől, nem különítik el magukat tőle, hanem ellenkezőleg: minden alkalmat felhasználnak arra, hogy a néppel minél gyakrabban érintkezzenek.

Itt tehát a nép és az értelmiség megérti egymást, mert a falu értelmisége nem idegenkedik a néptől, hanem vele érez, lehajol hozzá és tudja vezetni azon az uton, amelyen az egész németország a haza és fajszereket lángjában összeforrva halad.

Ezzel szemben odahaza nagyon sok faluban a nép és az értelmiség közötti összhang a lehető legrosszabb. És én ennek főokát abban a nagy urhatámságban látom, amely még az intelligencia tagjai között is megbontja a jóviszonyt. Nagyon sok helyen

az értelmiség tagjai egész kasztszerűleg elkülönülnek a néptől és egyáltalán nem érintkeznek vele, mert hát szerintük a tekinthető rovására megy az, ha véletlenül egy paraszttal összeállnak beszélni.

Az elhidegülés legjobban kiéleződött a világnézeti napjainban. A magyar falvak népe türelmettel viselte a valósággal súlyosbított trionni keresztet, bár természetesen nagy volt a kétségbeesés.

És csak növelte az elkeseredést, hogy az értelmiség tagjai ahelyett, hogy egy kis együttréztet tanúsítottak volna a néppel szemben, inkább attól teljesen eltávolodtak, féltőlől mélték annak keserves kiűldését.

De kérdézem, hogy most, amikor a társadalmi ellentétek az egész világon a robbanásig feszültségekben vannak, mi szükség az az ilyen magánytárta, amely azokat még inkább fokozza? Meg kell végre érteni, hogy a kasztek ideje lejárt és nekünk szegény csonkországbelieknek nem kasztekora, hanem nemzeti egységre van szükségünk.

Ha a német falvak értelmisége le tud hajolni a néphez, meg tudja érteni és vele tud érezni anélkül, hogy ezzel a tekintélyen a legkisebb csorba is esnekk, miért nem tudja azt megtenni a magyar falvak értelmisége is?

Ha a magyar falvak lakossága még nem rendelkezik a mai kornak megfelelő tudással, azért még nem kell alsóbrendű lénynek tekinteni. És

éppen azért, mert még nem rendelkeznek a kellő tudással, tanítani kell, vezetni, de persze nem az orránál, hanem a — karjánál fogva. Tehát igenis, a falu értelmiségeinek le kell szállni a közpóstaty-szemlélet magasságáról és keresni kell a közéletet az alsóbb néposztályok felé, amint a szóbanforgó cikk is írja.

Tisztelettel

Magyar Gyula, gazdaifju.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Olecsó kávépótlékok

Kevesen tudják, hogy a szőlőmagból és törkölyből elsőrangú pótkávé lehet házilag készíteni. A szüretelésnél visszamaradó kiszajtot törkölyt mindenek előtt hideg vízben kimosuk, majd jól leforrázzuk és megszáritjuk. A megszáritott szőlőtörkölyt aztán barnára pörköljük, a maszázó kilencszer annyit tisztá, szárított szőlőmagot keverünk megpörkölt és porrá tört állapotban. Pörkölt árpaival, tengervízzel vagy rozssal keverten a tisztá pörkölt szőlőmagot törköly nélkül is fel lehet használni pótkávéként.

Kávépótlék készítésére felhasználjuk a cukorrépat is. E célból a cukorrépa gondosan meghámozva, vékonyra szeletelek; a szeleteket többször megforratva, sütőben kiszáritjuk és pörköljük, hogy kávébarnasín legyen, akkor mozsárban durván megtörjük, kiváradalón át-hajlítjuk és pléhdobozban tartjuk el. Legjobb természetesen mindig frissen készíteni, mert ha a doboz nem zár jól, könnyen nedveséget szív magába és könnyen megromlik. Lehet magában, vagy más pótkávéval használni.

Házilag a legtöbb helyen tölgymakkból készítenek pótkávé, amely igen jóízű. Cseravtartalma miatt béhurut esetén háziszerként is használják. Kesernyét ízét csökkenthetjük, ha a terméseket 24 óráig vízben áztatjuk, aztán a vizet leöntjük, friss vizet öntünk rá s ezt az eljárást addig ismétjük, míg a víz mélyen erősen nem színeződik. A terméseket ezután megszáritjuk, a maghéjakat eltávolítjuk s a magokat 4—5 részre vágjuk, majd utászítjuk törköly, pörköljük és megőröljük őket. Kétharmadrész cukorral édesített makk-kávéfőzet egyharmadrész valód makk-kávéfőzettel elegyítve, igen jóízű italt szolgáltat.

Készítenek ezeken kívül még cikóriagyökérből, malatából, gyümölcs-magvakból és gesztenyéből is pótkávé, melyeket azonban szakszerű feldolgozás után arra berendezkedett üzemek állítanak elő.

A pótkávé tejeskávét elkészítésénél igen jó szolgálatot tesz, mert szebb színt ad a kávének és izesebbé teszi.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Úrhius barna mártásban. Egy kilogramm úrhiust páccal leforrázzuk és szalonvállal megfürdölve, a pácban főtt 20 deka zöldséget puhára pároljuk. A zöldséget liszttel megminktük, s ha a liszt megpirult, kevés vízzel és páccaléval öntjük fel, forrás után pedig szilán át-törjük, citromlével, kevés citromhéjjal, csipetnyi cukorral ízesítjük és 2 deciliter tejfölt adunk hozzá.

Burgonya kalácskészítés. 3 deka élesztőt kevés cukorral megáztatva, kissé megkelesztjük, majd 15—20 dekagramm burgonyát kevés vízzel puhára főzünk, levét leöntjük és megtörjük, 10 dekagramm zsírral és ugyanannyi cukorral összedolgozzuk. Tejjel, vajjal és az nincs, a burgonya levével, kalácskészítést csinálunk belőle s ha megélt, lepényt, buktát, vagy kiflitészeket csinálunk belőle.

Köleskása kolbásztal. 1 fej hógymát 5 dekagramm zsírral, kevés paprikával megpirítunk s fél kilogramm kolbászt karikára vágva hozzáteszünk. A kolést 1 liter vattal ráöntjük a kolbászra, megszózzuk és puhára pároljuk.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Hivatalos vetésjelentés.

A földművelési miniszterhez beérkezett jelentések szerint a buza alá a vetési munkálatok folyamatosan vannak, az esők azonban a munkálatokat hátráltatják. A burgonyaszedés még tart, jó termés, összesen 28,792.320 q burgonya várható. A kukorépa fejlődésére az esők igen jó hatással voltak. Összesen 10,656.904 q kukorépa termés várható. A tengeriből 26,162.800 q szemes tengeritermés várható. A zabból 2.480.988 q termés várható. Árpából 5.962.680 q termés várható. A rozs vetése még folyamatosan van. A korán vetett most van kelőföldben. A lóheré és lucerna új vetését jól megerősíték. A szőlő ereszt a hívós és esős idő megakadályozta. Helyenként rothadás lépett fel.

Buzakiállás Békésben.

Október 11-én Békésben a földművelési ügyi miniszter képviselője Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos megnyitotta a békésvármegyeli buzakiállást. A békéscsabai vegyiskerület állomás vizsgálói eredménye szerint a békéscsabai búza sikertartalom és fajszám tekintetében felülmúlja a váhadári Manóba 1. búzát. A állásállás kapcsolatban a békécsi iparosok is kiállást rendeztek.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A gyümölcsösben

A fák bemeleg, elszáradt ágait még a teljes lombhullás előtt vágjuk le. Már ezt a munkát tovább halasztani, mert később a lombtalán fákban az egészséges és beteg ágakat nem olyan könnyű megkülönböztetni s így munkánk eredménye nem lesz teljes.

A téli érési gyümölcsöket is az ősz derekán le kell szedni. Eltartás- és csomagolásra csak létrán állva szedjük a gyümölcsöt. Ezeket letróról vagy megmosni nem szabad. Az alma, körte és szilva szabával együtt szedendő le. A szedéssel egyidejűleg osztályozni is kell a gyümölcsöt, mert csak az így kezelt termékek van megfelelő magasabb ára.

Szerejük ki és fertőtlenítsük a gyümölcsetartó helyiségeket. A fertőtlenítés álljon a falaknak tiszta mészval vagy 2 százalékos bordó-léval való meszeléséből és a helyiség kénéséből. Az ilyen helyiségek hőmérséklete alacsony legyen. Legjobb a 2-4 fok C. körüli hőmérséklet. A gyümölcsöt a szedés után azonnal, halomba rakás (fülesztés) nélkül rakjuk ide.

A szomóca-palánták ültetését az ősz elején el kell végezni, mert különben a fagy beálltáig nem gyökeresednek meg. Ehhez ugyanis a palántáknak 3-4 hétre van szükségük. Az ültetésig fák helyet elő kell készíteni. Minél korábban készíthetjük el az ültetési gödröket, annál biztosabb a megeredés.

Lombhullás után a fák koronáját, ha azok sűrű ágazatúak, kellően megrikítjuk. Október vége felé megkezdhető a ribizske, köszmeté, málna, majd az oltványok ültetése is. A gyökere dugványok, bujtások felszedése is a lombhullás után időszerű. Ezeket megfelelő osztályozás után az elültetésig elvermeljük. A gyenge gyökérzetelt bírokát meg — az állandó helyre ültetés helyett — jobb egy évig ágyásba eliszkolálni, hol majd megerősödnek. A tavaszi ojtáshoz szükséges ojtóvezőket a csonthejas termésű fákról e hónapban mielőbb szedjük le és homokba verjük el.

Az araszoló hernyó lepkéinek elfogása céljából a fák törzsére enygyúrt alkalmazunk. A bogárrázást még ősszel is érdemes folytatni. Korá reggel terítsünk ponyvát a fa alá s hirtelen rázzuk meg ágait, a lehullott rovarokat pedig szerejük össze és dobjuk a tűzbe. A kórtefák rügyeit pusztító rügyfogyoragok ezreit semmisítjük így meg.

A hullott leveleket égessek el vagy ássuk a földbe. A fán maradt száraz gyümölcsöket is szedjük le és égesük el. A fák alját ássuk, vagy hantosan szántssuk fel.

Háromvenkint a termőfákat érett állótrágyával meg kell trágyázni. Ez a fa csurgójától kifelé számított 1-2 méter távolságra ássó árokban történik. Egy termőfára annyszor 6-8 kg érett trágyát szántunk, ahány négyzetméternyi területet a fa koronája betakar.

A téli hidege

A gazdának segítőitára, mikor az őszi szántással felhózt durva rögök elporlasztása s így a tavaszra jó magyagyt készít el. Ezzel szemben a felfagyás — a kifagyás és el-fagyás útján — sok kárt is okozhat.

A felfagyás akkor szokott bekövetkezni, mikor a bőséges hótakaró elolvad és a csapadékvíz átáztatja a talajt. Ezt követi egy fagyos idő, mikor is a talajvíz kiterjed. A kiterjedés csak föléll történhetik s így a növények is a talajjal együtt föléll emelkednek. Olvadások a talaj megüledését, majd a víz nagyrésztének elpárolgása miatt összehúzódnak. A növényi gyökerek nem süllyednek a talajjal együtt vissza, hanem kilátszanak belőle s így a növények mintegy csüngenek a levegőben. A

nyitott szemű gazda ezt észreveszi s a felfagyás legjobb orvosságához, a hengerhez nyúl. A henger a gyökereket belenyomja a talajba s így azok újra életre kelnek, továbbra is meg tudnak felelni feladatuknak, azaz tudják táplálni a növényeket.

A kifagyás leginkább magas fekvésű, szél ellen nem védett területen nem fekszik a földnek. Száraz és szeles idő esetén a leeseit havat a szél viszi el esetleg a dombhátról. A kifagyás ellen alig rendelkezünk megbízható orvosi eljárásal. Jó, ha az ilyen dombhátról a bevetett területeket göröngyösekben hagyjuk, mert így talán némi hótakarót tudunk megfogni a növények számára, miáltal a kifagyás mérvre csökkeni meg. Ha a laza és homokos a terület, akkor fásításhoz fogjunk. Az ilyen veszélyes helyeken minél korábban vessünk, mert a fejlettebb vetés a kifagyásnak jobban ellenáll.

Az elfagyás a télvégi, illetve tavaszi fagyok következménye. A növények ugyanis a tavasz elérkezével iparkodnak minél több tápanyeget felvenni, miert is nedvadás. A fagy következtében a növényi nedvek jégg alakulnak, így kiterjednek és széteszítik a sejtfalakat. Így tonkremegy a növény teste. Ez ellen leg hatásosabb a füstöléssel való beáramlósítás, melyet éjjeli 3 óráttól a délutánig kell eszközölni.

Lentiszombathely.

Mentes István

A ludak takarmányozása és ápolása

télen természetesen több gondot okoz, mint nyáron, illetve a legelőtől is idényben. Hiszen a lud tavasztól őszig maga keresi meg táplálékát a szegleplezőn, vízmentis partokon, gabonatarlókon, szántások zödjén, a répalétek tarlóján és este szokunk adni neki egy maroknyi, körülbűlő 10-15 kda szemes eleséget.

Télen részben szemes takarmány (árpa, zab, tengeri), részben felaprított répa, burgonya és zöldségtakarmányok (káposzta) vagdaléka, továbbá dara-félék, korpá, olajpogácsa-őrlemény keverése adja legjobb táplálékát. Különösen a tojárszák idején ne nélkülözze a tojárszák idején meg kellőképpen a ludak elesége a zöldséget, ha másképp nem, zab csiszrátsával biztosítsuk ezt nekik. Télen egy kifejlett lud napi eleségül szoktak számítani 10 kda darat, illetve korpafélék, ugyanannyi burgonyát vagy 30 kda répát, továbbá 10-15 kda szemes gabonát. A lágy keveréket reggel, a szemes eleséget pedig délután szoktuk adni.

Az ólat illetőleg nagyon igénytelen állat a lud. Tavasztól őszig az udvar sarkában is kipihen magát. Télen megféle a deszkáló is, ha száraz és bőséges az alam. Ha a tojárszák idején közeleg, a fal mentén készítsünk minden tojóra külön egy 50-60 cm magas deszkával szegélyezett szalmafészeket. Az a lud vilogásága nem fontos, mert a lud csak az éjjelt tölti benne vagy itt kotlik, de táplálékát mindig az udvaron veszi magához.

Az udvar kerítése 100-150 cm magas legyen. Az udvarra ültetett fiatal fák törzsét dróttal, náddal, tükével be kell pólázni, mert különben a ludak lerágják s így a fák kipusztulnak.

A ludak zivizes uszákának a vízben; ezért, ha lehetséges, bocsássuk őket patakhöz, tóhoz, hogy természetesen útlelmódot folytathassanak. A zart udvarban is hálások lesznek egy betonmedencéért.

Vitaminokról

beszélnek újabbakat sokat nemcsak a tudományos világban, hanem a gyakorlati állattenyésztésben is. Olyan anyagok ezek, melyeknek hiánya az emberről és állatoknál a fejlődést megállítja és legkülönbözőbb betegségeket lehet az okozója; ha azonban aránylag parányi mennyiségben is jelen van a táplálékban, akkor mentesül a szervezet az alább felsorolt rendelkezésektől, illetőleg betegségek-től.

Az egyes vitaminféléseket A, B, C, D, E, B' betűkkel jelzik.

Az A vitamin hiánya esetén a növények megáll, étvágytalanság lép fel, a szőrözött borzal lesz, a szének gyulladáshoz jönek, továbbá elveszti a szervezet ellenállóképeségét a fertőzőbetegségekkel, így különösen a tuberkulózissal szemben. Ha tehát azt akarjuk, hogy növekedéskörülményeink sulyos rendelkezéseket ne lépjenek, adjunk nekik — többek között — olyan takarmányféléket, melyekben van A vitamin. Ilyenek a zöld füvek, a zöld takarmányok, a besavanyított zöldségtakarmányok, a renden meg nem ázott szénák, a muroktrépa (csikórépa) és a teljes tej. Már kevesebb A vitamin van a sárga tengeriben, a gabonamagvakban, a len- és kendermagban, a lenmagpogácsában és a halliszben. Egyáltalában nem tartalmaznak A vitamint a szalma- és pelyvafélék, a répák stb. A tej azonban csak akkor tartalmaz kellő mennyiségű A vitamint, ha a tejelő tehén, koca, kanca, anyajuh A vitamint tartalmazó takarmányokból kap bizonyos adagot. Ez tehát a szoptató állatok takarmányozásánál figyelembe veendő! Azt se feledjük, hogy a lefőzött tejben már kevés az A vitamin.

A B vitamin hiánya sulyos *idegbetegségeket* (beri-beri) vagy *bőrbetegségeket* (pellagra) okozhat. Ez azonban az állattenyésztő gazdák alig érdeki, mert a marha és a juh a bendőjükben élő baktériumokból is kaphatják, másrészt azért, mert a fehérrizsteket, a hámozott rizst, a szalmát, a cukorgyári répaszeleteket és a szeszgyári moslékokat kivéve, mindenféle takarmány bőven tartalmazza. Így alig lehet elképzelni, hogy ló vagy sertés is valamikor hiányt érezne.

A C vitamin hiánya *skorbut* nevű betegség okoz, mely abban áll, hogy a fogak meglazulnak, a foghús kisebesedik, a száj- és orr nyálkahártyáján minduntalan vérzés lép fel. Szerencsére gazdasági állataink közül csak a sertés betegedhetik meg skorbuttal. Mindenfélé más állat nélkülözheti a C vitamint. De a sertés is igen-igen ritkán juthat ilyen kedvezőtlen helyzetbe, mert nemcsak a zöldségtakarmányokban, hanem a burgonyában, a tarló- és muroktrépa-bőségekben, sőt még a kukorica, takarmányrépa-ban, a savanyított takarmányokban is van elegendő C vitamin. A gazdaságban nevelt sertések pedig jut kisebb-nagyobb adag a felsorolt takarmányokból.

Állattenyésztés szempontból még igen nagy fontosságot kell tulajdonítani a D vitaminnak. Erről majd részletesebben a következő alkalommal írunk.

Apró írtanácsok

Eperfasztyémmel is szép kertészeti a következőképpen: két ásonyos szőlőben és két ásonyos mélyen megassuk a földet. A 2 éves, körülbűlő 7 milliméter vastag csemetékét egy sorba, az ásás közepére, egymástól 30 cm-re elterelvéssel elültetjük. A csemeték ültetés után a föld színe felett 25 cm-re visszavágjuk belőlük egyben a sávnyit 4-5-ször megkapjuk. A következő tavasszal az őszes veszőköt a föld felett 50 cm-re lenyesük, azaz a sávnyit ilyen magasságban megnyírjuk. Nyáron a csemetékét rendszeresen kapjuk. A hermadik év tavaszán a vesszőket 75 cm magasságban nyírjuk le. A sávnyit rendszeresen kapjuk és augusztus végén az őszes halmot sokat a nagy szőlőszegédőre kőzzel betömjük, a dró feltét pedig visszavágjuk. A sávnyit a hermadik év végén már az embermagasságot átlagosan eléri. A negyedik évben már nyáron is többször kell nyelni a sávnyit, mert magasabban nyelni már felesleges; azután már a sűrűsödésre kell a sávnyit venni.

Ha takarékoskodunk a buzánál a vetőmaggal, akkor erősebben bokrosodnak az egyes buzatóvók s így sok lesz a bizonytalan beérésű sarjalkásunk. A magyar éghajlati viszonyok közt sokkal helyesebb, ha a buza hozamát az anyakalásokra alapítjuk, tehát inkább sürűen vetünk. Az a buzavetés, amelyben sok az anyakalás, az korábban, egyenletesebben érlik és rendszerint nagyobb termést ad, mint az a vetés, melyben a sarjalkások vannak túlsúlyban. Régi tapasztalat szerint legalább 100 kg magot kell vetni egy kat-holdra a buzából. Késői vetésnél még többet is.

A csicserborsó gyenge homokon is ad 5-8 mmm szemerűt. Legjobb 80-90 cm sávotávolságra vetni, úgy, hogy 40-50 kg mag eszik 1 kat. holdra. A vetést korán elvégezzük, mert a — 4, — 5 fokos fagyot is elbírja. Hőség és szárazság ellen hőmunkással dacol. Zöldtakarmányként nem való. Inkább azok, hogy abraknak használjuk. Az érett csicserborsó ugyanis minden állat számára és káros hatás nélkül fogyasztja. Lovakkal, hizókörökkel és tehennel naponta és fejenként legfeljebb 2 kg dara etethető. Sertésekkel főbőnyre szelvény mennyiségűt áradatva. Kevefűt etetők csicserborsó a szilva is kielégítő terméskét ad. Tökénél arra hogy másfélszer annyi a fehérje tartalma, mint a buzaokorban és annyi a keményítőértéke, mint a gabonaféléknek (árpa, rozs, buza), érdemes volna sok helyen kísérletezni vele. A komposti ártalomban már évek óta termelik ezt az érdekes növényt, amelyről reméljük, hogy hazánk legszegényebb talajain is hasznosot fog hozni.

A buza vetésénél a vetőmag mennyisége is fontos. Tekintettel arra a körülményre, hogy a nagyszemű buzaajtaknál körülbelül három millió buzaszem esik egy métermagú vetőmagra, egyes aprószemű, finomjelleű buzákén az a szám a négy milliót is elérheti. Világos dolog, hogyha a vetőmagból 1000 szem sávnyit 40 grammon vetelünk, több vetőmagot kell a földbe emünk, mint például a 30 grammos, ezermű szeműlyu fajtaknál. Ha takarékoskodunk a vetőmaggal, ebben az esetben erősebb bokrosodásra készíthetjük a buzát és aránylag sok lesz az értéktelen beérésű sarjalkásunk.

A méhesben az ősz hónapokban főgondunk legyen a méhcsaládnak a nyugalmi időre való előkészítése. Egyesikük a gyenge családokat! A mézes lepkék kizárólagos is gondoljunk a telelésre. Erre a célra a teljesen befedett lépek a legjobbak. Kasos méhészkedésnél is felesleges a család lefotása, mert ezzel tökélet, vagyont pusztítunk el. Helyesebb ilyen esetben kidobálással elvenni a mézet. Kezdezzük szorgalmasan a tartalék lépeket és írtsuk a molynyalak! Csak a jó sávnyit 40 g-ot azaz négy literet megmél bíró család feltehető biztos eredményel. A szükségesség etetés nagy adagokban és tiszta mézrel történik! Ügyeljünk, hogy az etetés rábírja ne vesszen!

Akk annakidején a tulok gyümölcsöt nem ritkították, azok most már ennek kárát is látják. Számra nézve sok gyümölcsös lesz, de ezek aprók maradtak s mint ilyenek nem adhatók el olyan magasabb áron, mint a számszerű kevesebb, de nagyobb fejlődött ugyanolyan sulyú gyümölcs. Ezt látjuk az idei kajszibaraktermesnél is. Tele volt a piac apró gyümölcse. Most irnak a gádzák sopánköd leveleket, hogy bizony kár volt annakidején a bő termést meg nem ritkítani. Nagyobb hásszal adhatták volna el a nagyobb fejlődött gyümölcsöt. Hiszünk, hogy saját kárunk most okult!

Őszi vetéseknek

Péti só

a bevált magyar nitrogénmútrágya, nélkülözhetetlen. Kérjen díjtalan írtmértét! Péti Nitrogén Mútrágyagyár Rt. Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

H I R E K

Elhagyott a ...

Elhagyott a szép szeretőm,
De én nem is bánom! ...
Legyalább az utcókat
E sárban nem járom.

De tavaszra, ha felszikkad
Az a sáros utca ...
Visszavárok a kislány,
Vissza.. hogyha tudna!

ROBOTKAY LAJOS
(Mátraszőlős).

Nem szeretem én a tangót ...

Nem szeretem én a tangót
Táncolni,
Mert a szoknyám másképp két
Bőrcsölnöli,
Meg én azt a belépést is
Mégseglom:
Igy a tangót én sohasem
Táncolom.

BODNÁR BERTALAN
(Budapest).

Nem lármázni ...

Nem lármázni, kiabálni,
Esküdni, fogadkozni,
Hanem csak úgy néha-néha
Várni kedves, édes szóra
Csendesesen.

Nem rohanni, dárúdózni,
Héjragzgni, mulatozni,
Hanem olykor, őszl este
Várni kedves levelekre
Csendesesen, csendesen.

Nem henegetni, szónokolni,
Bábká névre, hírvé vágni,
Hanem mindig, mindörökké
Ottmaradni a szivedet
Csendesesen, csendesen.

SZABÓ JENŐ (Vaspör).

Foszlányok ...

Anyám! A szívem másé
E győtrő, hűtlen huszárból,
De telkem mindig a Tied volt
És az is maradt!

Ha igazságot szólsz,
Tedd szót, szóba rejtve:
Hogy elmenekülhes,
Mire még lesz fejtve!

NAGY LAJOS (Révfülöp).

Szegény vagyok ...

Szegény vagyok, mint a templom

egere,

Ezer pengőssel nincs a zsebem tele,

Csak egy-két fillértől hangos a

bukászám,

De azért nem nyitom panaszra a

szám.

Szegény vagyok, mint a templom

egere,

Mégis enyém a legszebb lány

szerelem.

Ezer pengő szép pénz, de mégsem

adnám,

Még ezereszer ezerért se a bobám.

Szegény vagyok, mint a templom

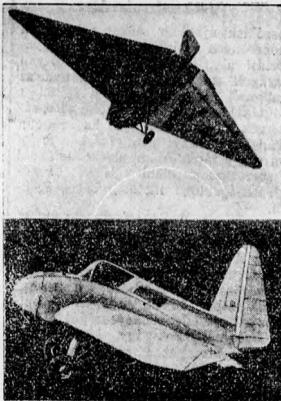
egere,

De mégsem kell a más panaszkenyere,

Az Isten erőt, egészséget adjon,

Meglátunk a jég hátán is, galambom!

ÖZORÓCKY FERENC
(Mátraszőlős).

Repülőgép, amelynek nincs farka.
Egy francia mérnök végez mostanában kísérleteket ezzel az újfajta géppel.

Fabricius Endre ünneplése. Az OMGE október 8-án tartott igazgatóválasztmányi ülésén meg ünnepélesen részesítette **Fabricius Endre** gazdasági főtanácsost, az OMGE helyettes igazgatóját abból az alkalomból, hogy a Kormányzó harminc évet meghaladó, sikeresen gazdag érdeklődéseivel munkásságáért legfelsőbb elismerésben részesítette.

Hüsemélek és országzászlóavatás. A pestmegyei Szánk községben vasárnap, október 11-én avatták fel a hüseméleket és országzászlót. **Ujlaki Sándor** dr. főszolgabíró megnyitotta beszéde után **Javornitzky Jenő** dr. az Ereklyés Országzászló Nagyzsoltoság társnője felavatta az emlékművet és az országzászlót. A zártkörűen tartott értekezleten **Vitéz Pintér László** országgyűlési képviselő mondott **Gömbös Gyuláról** megkapott emlékbeszédet.

Uj kormányfőtanácsos. A Kormányzó **Máté-Tóth Jenő** dr. magyar kir. kormánytanácsos, **kalocsai ügyvédnek** a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Öregesről küssér 700 éves. A Kalocsáról közel 1650 **Öregesről** László most ünnepli alapításának 700-ik évfordulóját. A községet **Cserő** vitéz alapította 1236 körül. Letelepülésének helyét **Cserőháznak** nevezték el, ez a község azonban elpusztult a török megszállás idején és helyén keletkezett a mai **Öreges**, amely egyike legkedvesebb központja a kalocsavideki r. püspökségnek.

Hirtelen meghalt egy asszony Gömbös Gyula temetésén alatt. Az október 10-én a parlament kupolacsarnokában lefolyt szertartás alatt tragikus eset történt. **Presznányi István** főldirtókész ötvényolvasó özevgye a szertartásra érkezett. Az első számu kapun ment be az épületbe és liften vitette fel magát az első emeletre. Amint kilépett a felvonófülkéből, rosszul lett. A képviselőházi altisztek egy telefonszobába kísérték és orvost hívtak. A félig alát asszony néhány perc múlva meghalt. Az orvosi megállapítás szerint szívbeteg volt, hirtelen szívgörcs ölte meg. A tragikus véget ért **Presznányi István**né holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Filléres gyorsvonatok. Az Államvasutak igazgatósága kszelt, hogy 500 utas jelenléte esetében október 18-án, vasárnap a következő filléres gyorsvonatok indultak: 1. **Budapest Nyugati pályaudvarról** **Mészáros-Esztervára**. 2. **Budapest Keleti pályaudvarról** **Gyöngyösre**. 3. **Budapest Keleti pályaudvarról** **Egerbe**. 4. **Budapest Déli pályaudvarról** **Szekszárdra**. 5. **Budapest Keleti pályaudvarról** **Pécsre**. 6. **Debrrecenből** **Gyöngyösre** via **Hortobágy**. 7. **Nyíregyházán** **Debrrecenből** **Budapest Nyugati pályaudvarra**. 8. **Sopron** **Gyöngyösre**. 9. **Budapest Keleti pályaudvarról** **Pécsre**. 10. **Budapest Keleti pályaudvarról** **Gyöngyösre**. 11. **Szombathely** **Veszprémből** **Budapest Déli pályaudvarra**. 12. **Sátoraljaújhely** **Óz** **Miskolc** **Pécsre** **Szabolcsra** **Budapest Keleti pályaudvarra**. 13. **Gyula** **Bécs** **csabáról** **Budapest Keleti pályaudvarra**.

Az abessziniai háború veszteséglisztája: 3119 halott. Olasz hivatalos adatok szerint a **Abesszinia**ban szeptember hónapban végrehajtott tisztogatási akció során 128 olasz katona vesztette életét. **Ezzel az afrikai hadjárat egész vesztesége 3119-re emelkedett.**

Október 31: takarékosági nap. A világot valamennyi művelt államában október 31. a **takarékosági napja**. Ezt a napot a nemzetek a takarékoságra való megmozdítására, a takarékosági erény népszerűsítésére és a takarékoságra való buzgításra fordítják. **Magyarországon** a kormány megáltsábol az **Országos Takarékosági Propaganda Bizottság** ebben az évben rendeli meg a tizedik takarékosági napot. A bizottság, amelynek elnöke **Tornyay Béla**, a Postatanácsvezető vezérigazgatóján áll, serényen munkálkodik azon, hogy a takarékosági nap minél erőteljesebben kidomborítsa a takarékosági erény gyakorlatának szükségét és a takarékosági nemzeti szempontból való fontosságát.

Meghalt Hock János. Október 10-én este kilenc órakor a fővárosi Pajor-szatóriumban egyik külön szobájában hetvenhét éves korában meghalt **Hock János** plébános, az országgyűlési képviselő, a magyar politikai élet egykor mozgalmár elötti tagja, aki az 1918-as összeomlás után mint **Károlyi Mihály** gróf belső barátja és szűleszűes politikájának osztályosa, a **Nemzeti Tanács** elnöke lett. A forradalmak bukása után Bécsbe emigrált, Amerikában is járt és fölvetésben a királyi ügyészség párbe fogta az emigrációban írt cikkei miatt. **Néhány esztendővel ezejött hazajött.** Megindult ellene az eljárás és egyévi börtönrre ítélték. **Hock János** bevonult a fogházba, hogy kitöltsé büntetését. Hét hónapot töltött a rászbabott büntetésből, amikor kegyelmet kapott. Kijött a fogházból és öceéshez, **Hock Lászlóhoz**, a Nepszólo igazgatójához költözött. **Visszavonultan** élt, emlékiratai dolgozott. Közben megbetegedett: májhoz tünetei mutatkoztak rajta. **Néhány nappal ezelőtt** a Pajor-szatóriumba vonult be, de hiába volt a gondos ápolás, máhnyem segíthettek rajta, csendesen elhunyt. **Hock János** október 13-án temették el. A gyászszertartást **Griger Miklós** pápai prélatús végezte nagy papi széddel, majd **Rupert Rezső** országgyűlési képviselő mondott gyászbeszédet.

Haláles katasztrófa okozott a megszűlés. **I. Göbölös** Bálint nagykőrösi gazdasági pincéjében több horod mustot helyezett el. A napokban le akart mentni a pincébe, de az erős mustjából megszédült, lezuhant a lépcsőn és súlyos koponyasérülést szenvedett. Hozzáértorú kórházba szállították, de már nem tudtak rajta segíteni.

45-46,5 százalék a csehszlovák kifizetés új felára. A **Magyar Nemzeti Bank**, mint ismeretes, az elmúlt héten felfüggesztette a cseh korona-bankjegy hivatalos jegyzését. Október 12-ike óta a Nemzeti Bank újból jegyzi a prágai kifizetést és pedig úgy, hogy **100 cseh korona 116,0-12,0 pengővel egyenlő.** Ez az árfolyam megfelel a cseh korona 16 százalékos devalvációjának. A Nemzeti Bank kedden már megállapította a csehszlovák kifizetés új felárát is. A régi felárral szemben, amely tudvalevően 40-41,5 százalék volt, a ma megállapított új felár **45-46,5 százalék**.

Háromszáz halott egy órán veszteséglisztája. Október 11-én rendkívüli hevességi forgószél tombolt a Fülöp-szigeteken és mindenütt nagy kárt okozott. A pusztító-öbölben hatalmas szökőár manillait. A folyókék kiléptek medrükéből és elöntötték a közszégeket. **Eddig 300 halottól számoltak be a jelentéseket, de még sok száz ember hiányzik.**

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
Szécsézi
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Elgázolt egy rendőrt egy részeg sofőr. **Farsang Sándor** rendőr október 11-én este a Bécsi-úton végbágyva találta az uttesten **Harmit Pál** próbáidós rendőrt. Az eltervezés, lyesen megsérült rendőr émondotta, hogy egy autó ütötte el és a vezető a gázolás után megállás nélkül továbbroogott. A rendőrség rövidesen kinyomozta, hogy a gázoló autó **Demel Károly** magánhivatallnok tulajdona. **Demel** sofőrje, **Kacsiár** Illes a gazdája tudta nélkül kivitte a kocsit a garázsból és barátaival kirándult. **Ütkösbén több kocsmába is betérték.** A mulatózás után **Italos** fejfel vezette a kocsit. **Kacsiár** a rendőrség letartóztatta.

Két templomrólás Székesfehérváron. Október 10-én vasárnap délelőtt a székesfehérvári két templomba betörték. A ferences templomban a templomfiosztogatók egy több mint háromszázéves Maria-szoborról, amelyet a hívek az övszázadok folyamán értékes arany ékszerekkel és drágakövekkel díszítettek fel, lecszelték a drágasámból és a szobor feltörésére és fiosztogatásra a persegőket. A ferences templom fiosztogatói az óvszázka folyamán a Jézus szíve-templomba mentek át, ahol a persegőket fiosztogatták. A rendőrség nagy erővel nyomoz, hogy közrekerítse a templomfiosztogatókat.

Verkedés közben agyonszurt egy huszárt. A Sárospatak melletti **Végardó** község kocsmájában mulatoztak a legények. Szembekerült két unokatestvér, **Varga Miklós** 21 éves gazdakegény és a néhány napi szabadságra hazatért unokabátyja, **Varga Mihály** 22 éves huszárrövezető. A legények már régóta haragos viszonyban voltak. Szószókövetet, verkedés támadt, melynek során **Varga Miklós** kétszer arcul ütötte haragosa. Erre előkapta bicikliját és úgy vágta a huszárrövezető mellébe, hogy az holtan bukkott a földre. A törvényszéki orvosszakértők boncolása megállapította, hogy a kés teljesen átszúrtette a szívet és így a döfés felétlenül halálos volt. A sárospataki csendőrség a gyilkos leányt letartóztatta és átadta a sáortaljaujhelyi ügyészségnek.

Fillérékért kell elköttyavetvélni a gyümölcsöt

Az Országos Mezőgazdasági Kamara október 12-én tartotta az ősz őszi igazgatóválasztmányi ülését, melyt **Mecser** Endre elnökletével, aki mindenekelőtt kegyeletes szavakkal bucsuztatta el **Gömbös Gyula** miniszterelnököt. Napirend előtt az igazgatóválasztmány megállapította, hogy a mezőgazdasági helyzetben korántsem állt be olyan javulás, mint ahogyan azt a közvélemény előtt behittották. Az igazgatóválasztmány tiltak zot továbbá azok ellen a támadások ellen, amelyek a mezőgazdaságot értek az élelmiszerkes állítólagos drágulása miatt. **Amikor a termelő a burgonyát 3 fillért kap, a zöldséget, füzleket, gyümölcsöt csak fillérekért tudja értékesíteni és például a dinnye ingyen sem kell a fogyasztóknak, nem lehet beszélni drágulásról.**

Ezután Halács Agoston dr. h. igazgató előterjesztésében a választmány annak az óhajának adott kifejezést, hogy a mezőgazdasági termények kintetlét és árulakulását semmiféle módon korosan ne befolyásolja a külföldi piáznemek leértékelése és a kormány legyen meg minden intézkedést ilyen körösödés megelőzésére. Felmerült továbbá a gondolat a mainál megbízhatóbb termés-statisztika kiépítésének.

Böner Jenő dr. titkár az állatértékesítés kérdéseiről számolt be. **Báró Pódszeghy Ottó** titkár pedig a gazdaságosságok rendezése és az adóbejárások során mutatkozó visszaélésgörök tájékoztatva a választmányt, amely megfelelő intézkedést kért a kormánytól. Állásfoglalás az igazgatóválasztmány a lupkiforgalom korlátozása ellen is, amely megakadályozza a gazdák háziszappanfiosztését.

MIHÁLY' TEMPLOMBAN MÉN

ELBESZÉLÉS IRTA: NÉMETH GYULA

Az asszony haldozott. Már harmadik napja vivta dobogótenet, néma csatáját a láthatatlan rémrel. Az aca pipasvörösre gyült, hol meg fehérré változott a titáni küzdelem hevében. Mihály, a férj, szintén a harmadik napja virraszott éjelen, szomján s ami legjobban dicsőretére válik, egyetlen körül bor, egyetlen pipaszippantás nélkül.

Csak ült, csak ült ott a beteg ágya mellett és némán, könnyben uszó szemmel figyelte a gigási harcot. Csak most ébredt tudatára, hogy miye neki ez az asszony. Hogy nélküle az élet tovább egy garast sem érne.

A puskája ott volt már kitisztítva, élesre töltve. Ott volt egy level is mellette. Mert Mihály egy perccel sem akarta túlnéni asszonyát. Csak ült ott és csak várta, hogy a drága test mikor omlik össze, mikor adja meg magát a kériheletlen ellen-ségnek.

Kopogtak. A pap jött, hogy ha még nem késő, feladja az utolsó ke-netet. Mihály tiltakozott:

— Minek az? — förmert rá az Ur szolgálja. — Azt akard, hogy a pokloba kerüljön?!

Igen, azt! — mordult fel Mi-hály. — Legálább együtt maradunk.

De azért hagyta, hogy a pap vé-géze szomorú munkáját.

Eljött az orvos is. Inkább csak ki-ánésiságból, mint kötelességerzet-ből.

Mily nagy volt azonban meglepe-tése, mikor a halott helyett egy még mindig hatalmas erővel harcoló be-tetget talált.

— Na, Mihály gazda, tud-e imá-dokozni! — fordult a szomorkodó emberhez.

— Valamikor tudtam, de az már régen volt. Még oszt má' minek is? — legyintve lemondandó.

— Hát ezt csak azért mondom gazdurnak, mert ha már mi földi orvosok nem is tudunk itt segíteni, de ő még nagyon sokat tehet érde-kében — és a feje fölött az ég-re mutatott. — Mert amint látom, a beteg még majdnem ereje teljében van. Engem egy csöppet se lepne meg a kedvére fordulat.

— Doktor ur! — hördült fel a magyar. — Ne tréfájjon, háig igaz vóna ez?!

— Ugy, ahogy megmondtam. Imádkozzon Mihály. Próbálja meg, én mondom. Lássá, itt van a tisztelendő ur is, ő majd segít magá-nak.

A kemény szittva tagadandó rázta meg hatalmas fejét.

— Kőszönöm, majd inkább csak én magam intézem el Vele.

A szelid pap nem sértődött meg. Ismert emberét, a saját fajtáját. Ezzel csak csinján lehet banni. Hal-kan eltávoztak.

A gazda nem is vette észre, hogy egyedül van. Nem ért rá észrevenni, mert most az asszony mogint nyug-talankodni kezdett. Viaszféreg kezé-vél tépni, marcangolni kezdte a pap-lanját. Vonaglott, hörgött, dobáltá-magát. Látszott rajta, hogy elérke-zett a döntő küzdelem perce, vagy éjája.

Ezt a borzalmas élet-halálharcot már Mihály sem tudta nézni. Fáj-dalmánssal nézte felállt és szédülő fejét fogva, kitámolygott. Az ud-va-on ragyogóan süttött a nap. Vi-rágitlott meg madárként hozott a forró nyári szellő. Semmi se mutatta, hogy bent az elsötétített szobában az élet birkózik a halállal.

Mihály mellére szorított ökölel nyugott fel az ég-re.

— Istenom!

Ez volt minden, amit mondott. De ahogy mondta, felért egy imakönyv egész tartalmával. Feje fölött a kéklő magasságból egy hóhéber galamb keringett gyönyörű körökkel lefelé.

Megismerte: ez az ő madara volt. De mintha most isten követét látta volna benne.

Ebben a pillanatban elhalt bentről a hősregs meg a sikoltás, ami az előbb még nagyon is kihallatszott. A sziklakemény magyar odakint össze-takult. Aztán két nagy kérés keze egy régen elfelejtett modulatot tett. Imára kulcsoldott. S a menydör-géshez szokott kemény kun ajak csendesen utogtja:

— És legyen meg a Te szent aka-ratod!

Lassan visszabokították a sötét szobába. Az asszony egy fekdát az ágyon mozdulatlanul, mint egy letört virág Mihály lehalott meg egyszer megeskölő drága homlokot, de a másik pillanatban mint az örült ugrott talpra.

— De hiszen é! é! — kiáltotta boldogan. És térdrogyott az ágy elé.

Az égi orvos csakugyan meggyó-gyvitotta a halálos beteget.

Nyolc nap múltán, egy vasárnap reggel a falu csodára ébredt. A mi-sérsé sietők élén egy régen látott em-berpár haladt. A lábadozó Ezter és párja: a hitetlen Ókrós Nagy Mi-hály.

A csodálkozó szomszédok utotgva adták egymásnak szájról-szájra a hirt:

— Nini! A Mihály' templomba men!

TANÁCSADÓ

F. J., Budapest. A versek közlésénél szigorú sorrendet kell betartanunk. Ez azért nincs kivétel. Mivel pedig külö-gyfrándnak vagy, egy-egy versröpra utra csak hónapok múlva kerülhet sor. — H. F., Kenderfő. Mindkét község cseh megszállott területen van. Dunatorony Turcu, Horvát Chorvatice név alatt szerepel. Levélét is így kell címezni.

V. I., Kerkaszem mekés. Ince néhány írem címe: László Andor, V. Révész, 5; Bu-dapesti Autójavító Rt. Horogny, 4; Gergely autójavítóüzem, I. Mészáros, 15; Baria Károly, VIII., Vas-u. 16; Motor- és autókellék rt., VI. Jösa-u. 11.

Cs. I. és farsal. Katonai leszeré-ségi igazgatóvá legyűzőt tessék a „Hati levélár”-hoz fordulni. Budapest, a I. Bécsi kapu-tér. — H. J., Albertír-sa. I. A rendőrséghez állandón van felvélt és ha a jelentéské a feltételeknek me-gfelel, bekorli. Tessék a rendőrfelparancs-nokszághoz (VIII., Mosonyi-u. 5) fordulni egy újközvetítést, amely a kérvényhez szükséges mellékleteket felsorolja. A m. kir. csendőrséghez eskas katonai szolgál-otlat teljesít egyént vesznek fel. Ezidő-

szertit nincs felvélt. Ha turesedés van, akkor az előjegyzésben lévőök közt nyil-vánba be válszt. Ha mégis kérvényt kíván benyújtani, emezze ide: M. kir. csendőr-kerületi parancsnokság, Budapest, I. Bő-szörmenyi-ut 21. A túzóltóságához most nincs és a közeljövőben nem lesz felvélt. 2. Ki kell írni így: „France”. 3. Orvosi kérdések ügyében csak orvos adhat meg-bírást. 4. „Az Isten szabálya”. Egy kis kapható kiadványunkban a pénz elő-zetés beklédése mellett pórtóval együtt 1.70 pengőért. 5. Az olva olajat az olva névény győzőből sajtolták. kölni víz előállításáról legközelebb a két köz-lőnk válszt. 6. S. M. Martonyász. Egy kis írtással közölni fogjuk. — V. J., Mag-lód. I. A takarmányok ügyében forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetébe: Budapest, V., Alkotmány-u. 29. 2. Ön la-punk 10.000-ik előfőtője. — T. B. S., Szabadvásár. Ösmétné gratulálunk a kereberhez. Csak így tovább! Kérjük, ki-sérle nagyobit figyelemmel lapunkat: A szőbanforgo vers ugyanis két és fél hó-nappal ezelőtt (34. szám, VIII. 23) me-gjelent. A „Fáj az élet” című vers irófé-nak nevént nem tudjuk. — A. J., Szaff. Az „Ö” című anyira kíményes a többi költő, mintha nem ugyanaz a kéz írta volna. Kérjük, nyugtasson meg bennü-nk afelel, hogy valóban az Ön mun-kája-e? A többi nem közölhető. — K. L. M., Nagyzsenn. Fájdom, levélét nem tudtuk olvasni. — Egy olvasónak. Mo-tó. A hirt könyv teljesen kifogyott, nem kapható. — T. A., Pusztakenyel. Levélét nem kaptuk meg; ismétlje meg kérdését.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, X. 18. Állat- és kirakóvá-sár: Debrecen, Kunhegyes, Szakszent-márton, Szarvas.

Hétfő, X. 19. Állat- és kirakóvá-sár: Etyek, Heves, Jászényszaru, Kálöz (bi-zonytalan), Kecel, Kapuvár, Kőszeg, Miskolc, Nagybánya, Nyiregyháza, Ócsa, Pöcsény, Rics, Komló, Salgó-tarján, Szőlősi, Szob, Szőlőgyőrök, Tállya, Tolnánend, Vél. — Ló-, marha- és kirakóvá-sár: Sajtör, Tarján. — Sertés- és kirakóvá-sár: Ózd, Rajka. — Marha-, sertés- és kirakóvá-sár: Szent-györgyhárd. — Kirakóvá-sár: Nagyloz, Ta-tóhánya.

Kedd, X. 20. Állat- és kirakóvá-sár: Etyek, Egyházasokoz, Nagybörzsöny, Némethy, Salgótarján, Vél. — Ló-, marha- és kirakóvá-sár: Hedrehe, Iuke, Szentpéterur, Tevel. — Ló-, marha- és sertésvá-sár: Vajszló. — Sertés- és kirakóvá-sár: Borsodnádasd. — Kirakóvá-sár: Csépet.

Szerda, X. 21. Állat- és kirakóvá-sár: Biharagybajom, Sifók. — Ló-, marha- és kirakóvá-sár: Baranyajend, Felsőmo-csolád. — Sertés- és kirakóvá-sár: Ruda-bánya. — Kirakóvá-sár: Szentgyörgy-völgy.

Csütörtök, X. 22. Állat- és kirakóvá-sár: Némélad (bizonytalan), Sziget-szentmiklós, Tengelci, Tiszafüred, Torna-szentandrás. — Ló-, marha- és kirakóvá-sár: Kaposmér, Keszthely. — Kirakó-vásár: Mikosszőlők.

Péntek, X. 23. Állat- és kirakóvá-sár: Komád, Mindszent.

Szombat, X. 24. Állat- és kirakóvá-sár: Battyana, Mindszent. — Ló-, marha- és kirakóvá-sár: Nemesvél.

Tréfák

Veszedeles igazság

Kohn rászól Grünre:
— Te türod, hogy Schwarz min-denféle hauzagságot hireszteljen ró-lad?
— Bámom is én, — mondja Grün — csak az igazat nem mondja.

A kis önzetlen

Móricka odamegy a mamájához és azt mondja:
— Mama, kérem, add ide nekem a kalapácsot.
— Minek az neked? — kérdi az anyja.
— Egy szöget akarok beverni a falba.
— Azt nem engedem, mert köny-nyen ráúthatsz az ujjadra.
— Az velem nem fordulhat elő.
— Miért?
— Mert a szöget a Samukának kell majd tartani.

Házasságközvetítőnél

Egy végrehajto házasságközvetítő révén nősült. Egy hét múlva találko-zik a házasságközvetítővel, aki meg-kérdi:
— Na, hogy van megelégedve, kedves barátom, van-e valami kíván-sága?
— Oh, igen, — mondja a vég-re-hajto — szeretném, ha még egyszer elmondaná a feleségemről azt a sok dicsővő jelzőt, mert már kezd el-menni a kedvem tőle.

Ujságolvasás közben

— Irigylem ezt a politikusát a pár-baja miatt.
— Miért?
— Mert neki csak párbaja van, nekem pedig ezer bajom van.

A hónapos szoba.

Egy fiatalember Kohnékna vesz ki hónapos szobát. Mikor beköltöz-ködik, azt mondja Kohnének:
— Tudja, kedves asszonyom, az én régi házaszomym sirt, amikor el-jöttem.
— Nálam ez nem történhetik meg, — szól Kohné — mert itt előre kell fizetni.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény
földrajz i Balaton
(Beküldte Nagy József Zalavárról)
2. Pontrejtvény
m . e . é . m . n . a . s .
e . é . z . l . á .
(Beküldte Csató István Tiszaszentlőrincről)
3. Szórejtvény

vendégség edény erőd jár E

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihályfőrdől)

A rejtvények megfejtését a megfettők és nyertesek névsorával a 45-ik szá-mban közöljük.
Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül oktetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkés-ve érkező megfejtők nevént nincs módunkban közölni.

A 30-ik számban között rejtvények megfejtése:
1. Szórejtvény: **Édesapa**. 2. Szórejtvény: **Tölcser**. 3. Szórejtvény: **Szerel-mes pár**.

Megfettők: Nagy József, Tarcsay Irénke, Csató István, Veszér Emil, Ba-kos Lajos, Nagy György, Kiss János, Wieser Béla, Halmay Mária, Vámos Gyula, Szekeres Ferenc.
Jutalomkönyvet nyertek: Bakos Lajos (Tiszasas) és Szekeres Ferenc (Vesz-prém).

A 40-ik számban között rejtvények megfejtését a megfettők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

„Festői Budapest”

Ezzel az aláírással jelent meg a fejtű kép legutóbb a német újságokban

Ezidén nem lesz csirke- és tyúk-exportvásár

Az Aladományúti Mezőgazdasági Kamara közlése szerint a tyúk- és csirkeexportvásárokat az idén ősszel elmaradnak. Ennek az oka, hogy a belföldi eladási árak magasabbak, mint a külföldi értékesítés árát és így az exportőr a magyar árut a belföldi áránál csak olcsóbban tudná megvenni. Emiatt az exporttevékenység is meg lehetetlen lánnya, ugyahogy a magyar kiviteli cégek is jóformán csak az állandó üzleti összeköttetés fenntartásáért szállítanak. Az angliai pulyka- és gyöngytyúk-kivitel azonban november végén, december elején megindul és az anyagot az exporttörök a mezőgazdasági kamarák által izemelt és ellenőrzött s már sokefelené exportvásárokon vásárolják össze. Árak még nem alakultak ki, erre csak egy hónap múlva lehet számítani.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE.

Buca ty. 77 kg-os 17.40-17.60, 78 kg-os 17.55-17.75, 79 kg-os 17.75-17.90, 80 kg-os 17.85-18.18, fehéj. 77 kg-os 17.25-17.45, 78 kg-os 17.40-17.60, 79 kg-os 17.60-17.80, 80 kg-os 17.70-17.90, egyke. 77 kg-os 17.15-17.30, 78 kg-os 17.30-17.45, 79 kg-os 17.50-17.60, 80 kg-os 17.60-17.70, rozs pestv. 13.70-13.80, más szárn. 13.75-13.90, sórtápa kiváló 18-19, sórtápa elsőrendű 16.25-17.50, sórtápa 15-16, közp. min. 12.70-13, zab elsőrendű 12.90, közp. min. 12.70-13, zab elsőrendű 12.90-16.50, közp. min. 16.20-16.50, tengeri ár Bpest köz. 12.80-12.90, finom búzatorpa 9.60-9.70, 8-as búzatorpa 11.85-12.12 pengő 100 kg-ként.

Határdis piac. Magyar rozs okt. 14.10, márc. 14.88-14.85, tengeri máj. 12.24-12.26 pengő 100 kg-ként.

Magyiac. *(Mentha-Ödön waternevelés és megőrzéséről is, heti jelentés.)*
Lóhera és lucerna iránt az elmúlt hét folyamán arra a hírre, hogy Németországgal a közeljövőben az átvételi árak meglesznek állapítva, élénk érdeklődés mutatkozott. Főleg a lucerna szilárdít meg jelenleg mértékben. A németországi átvételi árak megállapítása után élénk iránt fordított ki a szomszédunk és fehér napraforgóra, keresetből volt az az preszoros. Is. Viktoriáboró és mák csendes, tenesé jól tartott. Szőszbűbűkópi és bihoreire iránt nem mutatkozott érdeklődés. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde tejesülési naprajzát 100 kg-ként az Bu. 12.50-13.00, közp. min. 12-14, köles egyéb 12.50-13.10. Jégzsebek az feladó-állomás: lóhera 85-90, lucerna 115-121, kék mák 76-79, Viktoriáboró 14-15.50, zövd ékpreszoros 13-15, lenese nagyszámú 40-46, lenese közepesméli 32-38, bihoreire 29-32 pengő m-m-ként.

Abraktakarmán. Árparkota 12, borsóhéj 11, borsókópa 11, búzaföldi 9.50, búzafokpa 9.65, búzaföldi 12, közp. állapítógéza 12.75, konyoldyará 10.25, leumagagocsa 15.50, napraforgómagocsa 14.75, száritott rőpazekat 8.50, repceagocsa 11.50, rozskópiány 9.50, rozskópa 9.50, rozskakarmány 11.75, hulliszt 40, melész 8.75, tökmagagocsa 16.30 pengő m-m-ként.

Takarman. Réfészása. II. r. 4-4-4.0, III. r. 3.30-3.00, mulárszása 4.40-4.20, lucernaszása 6.20-8 pengő m-től-máig.

Vágómarha. Bika, magyar II. r. 56, tarka. I. r. 80-85, II. r. 70-79, III. r. 50-60, ökor, magyar III. r. 40, tarka, I. r. 80-82, II. r. 67-77, III. r. 40-52, tehén, magyar II. r. 55-68, tarka, I. r. 78-78, hétévesen 80, II. r. 56-72, III. r. 45-55, hivalt, magyar 44, növendék (4 éves) 49-51, kicsontozni való 34-38 fillér kg-ként elősulyban.

Borjuvásár. I. r. 108-110, II. r. 101-106, III. r. 80-100 fillér kg-ként elősulyban.

Tenyészmarhák és jürmörök. Belföldi jürmörök (80) és állítványi jürmörök 63-67, I. r. belföldi jürmörök (fehér) 65-68, 1/4 éves tino 62-66, 1/2 éves üsző 64-70, fiatal, friss fehéj tehén 68-74 fillér kg-ként elősulyban.

Juhárka. Külföldinek megfelelő prima fiatal irai, darabonként 50 kg sulyban 49-54 fillér kg-ként, gazdaságban értékesítés után mászóva, 3 kg sulyévonással.

Lóvásár. Igás kocsiól (nehéz nyugati fajta) 200-300, igás kocsiól (könnyű nyugati fajta) 210-350, szárn. 55, állandó 75-200, vágó 50-200 pengő darabonként.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kg-ig, magyar 1.10-1.12, tarka 1.20-1.22, borjúbőr, hosszú lábál 2-2.05, rövidlábás borjúbőr 2.10-2.25, tarka bika bőr 0.95-1.10, másfélbőr 1.2-1.50, pengő darabonként, kisebb lóbőrért 10-20%-kal kevesebbet fizettek.

Zsír és szaloma. Szaloma, olvasztani való 156-176, sózott 176-220, füstölt 180-240, hály 176-192, tepertő 160-240, sertészsír, helybél 176-188 fillér kg-ként; rák 10-50 fillér drb-ként.

Vad és vadhus. Szarvasbőr 200-240, gerinc 300-400, lapoca 80-120, többi része 30-50, óz, gerinc 350-400, comb 220-240, többi része 30-50 fillér kg-ként, szil, sül, föld. hárben 200-350, fűcél 200-300, fogoly 80-150 fillér darabonként.

Halpiac. Ponty, 45. nagyszó szerint 120-220, harcsa 280-400, csuka 200-300, kárász 100-140 fillér kg-ként.

Tej és tejtermék. Tejes tej 28, lef. 16-28, 8 aludtej 96-100, tejszín 18, 20, tejföl 100-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 260-320, főzö vaj 220-260, tehenúró 50-80, juhtúró 160-200, trappista 200-220 fillér kg-ként.

Fizser és egyéb. Paprika, róza, nemes 40-50, édes 300-400, édes 240-300, mák, kék, 100-120, pergetett mész 120-140, babérlevél 120-200, köménymag 160-220, háziszappan, szin 100-120, közönségs 80-96 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi:* Tyúk 200-350, csirke, rántani való 100-150, síttni való 150-250 fillér kg-ként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 150-200, csirke, rántani való 100-300, síttni való 160-240, rüva, hízott 140-230, lud, hízott 140-200, Halmi, nagy 200-290, kicsi 300-450 fillér kg-ként. Tejtófajtsz dízarabig 9-12, fűzöljós 8-9, apró 8-10 fillér darabonként.

Zöldég. Sárgarépa, csomójá 4-12, petrezselyem 4-12, zeller darabja 4-16, kalaráb 2-6, karfól 28-50, vörösburgonya, makói 12-16, közönségs 9-10, fokhagyma 40-80, ékka 10-20, fejleszköpa 5-10, savanyított 24-32, kelkáposzta 10-12, káposzta 10-12, 20. Fejlesztési darabja 2-10, torna 30-160, burgonya, Gilibaba 10-12, ószai róza 7-9, nyári róza 9-12, Illa 6-8, kifli 14-18, tömör csiperkegocsa 120-280, mezei csiperke 120-160, szegfűgocsa 120-200, 41 varányja 120-200, száritott gomba 900-1000, boróka, savanyított gomba 600, vizes 30-80, zövdcsirke, amő hegyes 12-30, mák, pütel val 16-40, 16k, fűzö 8-20, par-

dicsón 10-22, lterle 40-60, rajkáb 24-60, zövdcsirke, vilyeles 30-52, sókta 20-40, parad, tisztított 30-50, feketele 10-24 fillér kg-ként; zövd tengeri darabonként 3-6 fillér.

Gyümölcs. Alma 20-120, birsalma 24-50, körte, nemes 24-120, szilva, besztorel 16-40, szilvaz 100-140, őszibarack, magvával 40-120, nem magvával 50-160, áfonya 140-160, csemegezövd 24-70, borszövd 20-28, dív 56-140, dív-bél 260-360, mogyoró 300-400, mandula, keményhü 50-80, hámozott 400-600, gesztenye 40-70 fillér kg-ként.

Borpiac. A salret és hét elején az egész szilvén mezejezdött. A hideg, erős időjárás miatt azonban az egész országban fennakadt. A mustárak a különböző helyeken cukorkókonként, kistermelőknél 0.5-0.6 fillér körül alakultak ki, de voltak árak, ahol a nagy kínálat miatt az árak 0.5 fillér alá sültek. A rántalmat tőkebél export céljára törtek ki az eső előtt eladók. Is cukorfogós alappon, tartályba töltve, cukorkókonként 0.8-0.9 filléres alapon, de nagyon sok úraldom ennél magasabb árakat is kért és részben kapott is. Az exporttevékenység a valutaingadozás miatt teljesen megakadt.

Szesz és szeszitalok. *Fogyasztási szeszben* az Irányzat tartózkodó volt és az összes szeszátengörök árú így a nagyban, mint a detalforgalomban változatlanul zárt. A *gyümölcsitalok* esetében a forgalom e héten élénkebb volt. Túr. kölypálka 3-3.10, seprópálka 3-3.10, szilviorum, nyári árú 3.30-3.40, kék árú 4.20-4.50, eperpálka gyér kínálat mellett 3.90-3.70, barackpálka 3.20-3.70 pengő, 10,000 litronként. III. táblázat szerint 14-3 százalékos forgalmi adó.

Idegen pénznemek vétele és eladása áru október 11-én. Az első szám az az összegzet jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám az az összegzet jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetnünk, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többet kerül szék darab:* Angol font 1.055-1.07, dollár 337.40-344.00, kanadai dollár 332-342, *Száz pengőnél kevesebbet kerül szék darab:* Szerb dinár 7.80-7.95; lengyel zloty 60.70-61.40; román leu 2.80-3; bolgár leva 4-4.15; osztrák schilling 80-80.70 pengő.

Áru- és eszűtőpénzek ára

1936 október hó 13 án.

Eszűtőpénz: 1 darab egykoronás 360 fillér; ötkoronas 1 pengő 80 fillér; régi egykoronás 97 fillér.

11 karátos ötförany grammonként 3 pengő 20 fillér.

Színanyar kilogrammjára: 5780 pengő.

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, X. 18.

9.30: Hírek. **10:** Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. **Prédikál** Ravasz László dr. pléb. **11:** Egyházi népek és szenteszed a Jézus Szíve templomból. A Szentesbész, mise után P. Wachtel István dr. S. V. D. prefektus mondja. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar. **13.45:** Vá. léghíradó. — Máthé Elek dr. előadás. **14:** Hanglemlez. **15:** Vízfolyások és árkok gondozása. — Trummer Árpád műnisiéri osztálytanácsos előadása. **15.50:** A magyar-szék országok közötti változatott lánbforgalmáról és másról. **16.10:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **16.20:** Pihár István. **16.50:** Szalonze. **17.30:** — "A magyar vasutak keletkezése." — Eszlári István dr. előadás. **18:** Dolmányi Ernő dr. és Stefánia Imre két zongorista Liszt-műveket adnak elő. **18.45:** — "Jézus színes a Duna szigetén." — Baló Gy. — "Egyes magyar írók." — Spertember. **19.10:** Operettelőadás a Studióban. — "A gesák." — Enkes Játék 3 felvonásban. Irta: Oven Hall. Zenéjét szerezte Sidney Jones és Lionel Monkton. **21.25:** Szalonze. **23.10:** Jazz és ének. **00.05:** Hírek.

Állandó közvételek hétköznapokon:

6.45: Torna. utána hanglemlezek. **10.45:** Hírek. **10.20:** és **10.45:** Két fel. olvasás. **11.10:** Vízjelzés. **12:** Harangzó, időjárásjelentés. **14.40:** Hírek. piaci árak. **16.45:** Időjelzés, stb.

HÉTFO, X. 19.

12.05: Cigányzene. **13.30:** Wiesenczer Margit ének. **14:** Baráth Éva zongorizál. **16.15:** "A helyes tanulás." — Molnár János előadás. **17:** "A bécsi úrvad Buva felszabadítása után." — Malind Odón dr. előadása. **17.30:** Szalonze. **18.30:** — "A mai Ausztria." — Mikolczy Gyula dr. előadás. **19:** Szalonze. **19.45:** Koudela Géza dr. ismerteti Liszt "Szent Erzsébet lemondását" és a Magyarbőr előadást. **20.10:** Közvetített Bayreuthból a kir. Operaház vendégjátékáról a bayreuthi Liszt Ferenc-dínpénsség keretében. **21.10:** Hírek, stb. **23:** Hanglemlezek. **00.05:** Hírek.

KEDD, X. 20.

12.05: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. **13.30:** Balajkai zenekar. **16.10:** "Asszonyok tanácsadója." **17:** "A közigazgatás racionalizálás." — Roggany Fluck András dr. előadás. **18.20:** Hanglemlezek. **18.30:** "A József nádor emlékére." — Fényes György fotográfia. **19:** Szalonze. **19.45:** Borczák Rezső előadás. **19:** Szalonze. **20:** Három egyfelvonásos. 1. Egyszer az életben." — Hangjáték 3 hangképben. Irta: Váradi Tibor. 2. "A befolyásolható ember." — Hangjáték 10 jelenetben. Irta: Szánthó Dénes. 3. "A komornyik." — Szándor 1. felvonásban. Irta: Pelecy Sándor. **20.55:** Hírek. **21:** Szalonze. **22:** Időjárásjelentés. **22.05:** Cigányzene. **22.45:** Budapesti Hangverseny Zenekar. **00.05:** Hírek.

SZERDA, X. 21.

12.05: Hanglemlezek. **12.30:** Hírek. **13.30:** Kerényi György ének. **14:** Barabás Lidia hegedül. **16.15:** Egy négy-százéves magyar nyoma." Főnag

Ernő előadása. **17:** Karácsonyi Margit magyar népdal ének. Késői Vidék József és cigányzenekara. **18.05:** "A magyar borászat múltjából." — Inre József dr. előadás. **18.35:** Jazz és ének. **19.15:** A verdant örökség." Aradi Zsolt előadás a háború utáni angol, francia és olasz nemzedékről. **19.45:** Szalonze. **20.45:** A belga rádió Ország-hangverseny közvétele. **22.05:** Hírek, stb. **23.25:** Jazz és ének. **23:** Orlik György dr. előadás. **23.30:** Cigányzene. **00.05:** Hírek.

CSÜTÖRTÖK, X. 22.

6.45: Torna. **Utána:** Hangi mezek **7.20:** Etréud. **9.40:** Hírek. **10:** Únapei Liszt-mise közvétele a budavári koro-nyzó főtemplomból, az Orszákos Liszt Ferenc jubileumi év befűjezése alkalmából. **12.05:** Budapesti Kamarakör. **13.30:** Cigányzene. **16.15:** A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. **17.30:** "Látogatás Liszt Ferenc szülőfalujában." — Boros Rezső előadása. **17.45:** A Zeneművészeti Fűiskola Liszt Ferenc emlékének szentelt koncertje. **18.45:** Kéz-készlet díszes táncelőadás. **19:** Magyar népdalok hanglemlezése. **19.45:** "Liszt Ferenc 125. születésnapjának ünnepe." — Papp Viktor előadása. **20.10:** Liszt Ferenc születésének 125. évfordulója alkalmából a "Krisztus oratórium" előadásának a közvétele. **22.10:** Hírek. **22.35:** Szalonze. **00.05:** Hírek.

PÉNTEK, X. 23.

12.05: Cigányzene. **13.30:** Hanglemlezek. **16.15:** "A békebeli Pozsony. — Inre József és József." **17:** "Az amerikai elkövetkezés előtt." — Buday Kálmán dr. előadás. **17.30:** Szalonze. Györgyi Pál dr. hegedül. **18.05:** Sportközlemények. **18.15:** Szalonze. **18.50:** "Vadaskok előre." — Szalay László rajza. **19.25:** Az Operaház előadásának közvétele. "Böhmetek." Dalmi négy köpben. **20.10:** Hírek. **20.40:** A rádió külföldi megadása. **22.10:** Cigányzene. **23.10:** Tánccemekek. **00.05:** Hírek.

SZOMBAT, X. 24.

12.05: Szalonze. **13.30:** Egyetlen Bűbűbűkór. énekverseny. **16.20:** Két mese. — Vándor Lajos felolvasása. **17:** Hanglemlezek. **17.30:** "Ősi szék a kis-bertemben." Szilády Zoltán dr. előadása. **18:** Huszonötgyatagú kis cigányegykezenekara muzsikál. Kalnár Pál ének. **18.55:** "A máfészázados verbunkos." — Keszi Imre dr. előadása. **19.25:** Kálly Jenő zongorizál. **20:** Hanglemlezek. **20.15:** Szalonze. **20.40:** "A helyes tanulás." — Molnár János előadás. **21:** "A bécsi úrvad Buva felszabadítása után." — Malind Odón dr. előadása. **21.30:** Szalonze. **22.45:** Győzri tanfolyam. **18.50:** Szalonze. **19.30:** Elbeszélések. **20:** Hangverseny. **21.55:** Hanglemlezek. — **Szombat, X. 24.** **17.30:** Hanglemlezek. **18:** Előadás. **19.25:** Mezőgazdasági felőra.

Budapest II.

Vasárnap, X. 18. Óreg cigányprímások zenekara. **18.25:** Előadás. **19:** Tánccemekek. **20:** Hegedül. zongora. **20.35:** Hírek stb. — **Hétfo, X. 19.** **18:** Német lecke. **18.30:** Hanglemlezek. **19.10:** Előadás. **20.15:** Hírek. **20.35:** Cigányzene. — **Kedd, X. 20.** **19:** Francia lecke. **19.30:** Mezőgazdasági felőra. **20:** Ének, zongora. — **Szerda, X. 21.** **18.50:** Olasz lecke. **19.15:** Klarinet. zongora. **19.50:** Előadás. **20.15:** Hanglemlezek. — **CSütörfő, X. 22.** **18.19:** Angol lecke. **19:** Előadás. **20.35:** Hanglemlezek. — **Péntek, X. 23.** **18.45:** Győzri tanfolyam. **18.50:** Szalonze. **19.30:** Elbeszélések. **20:** Hangverseny. **21.55:** Hanglemlezek. — **Szombat, X. 24.** **17.30:** Hanglemlezek. **18:** Előadás. **19.25:** Mezőgazdasági felőra.

Bertartotta az esküt.

András gazda ellen az a vád, hogy a feleségét először egy ásvál, aztán egy kapvált vagy vágta fejbe, hogy az szegény belehalt.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdi tőle a bíró.

— Nem, — mondja András gazda — én csak az esküket tartattam meg.

— Micsoda esküt? —
 — Husz év előtt megesküdünk, hogy *áak-kapva vágást el bennünket egymástól.*

KIADÓTALADONOS:
"FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVÉSI SZÖVETSÉG
 FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.